

Meb'uslarımızı Bugün intihap Ediyoruz

Devletçi Türkiye

Gazi Hazretlerinin bu defa intihap mürasebelle neşrettikleri beyanname nazarı dikkati celbeden itisusiyetlerden biri (devletçilik esas) üzerine ısrar edilmis olmasındır. Halk Fırkası cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, demokratik ve inkılapçıdır. Bunlardan başka devletçi) dir.

Gazi Hazretlerinin beyannameyi (devletçilik) vasfını şu suretle tarif ediyor:

"Ferdî mesai ve faaliyeti esas tutmakla beraber mümkün olduğu kadar zaman zaman milleti refaha ve memleketi mamuriyete erdirmek için milletin umumi ve yüksek menfaatlerinin icap ettirdiği işler ile bilhassa iktisadi sahada fiilen devleti alâkadar ve faal olmak..."

Son zamanlarda memleketimizde ticaretin devlet inhisarı altına alınacağından bahsedilen oldu. Fakat diğer taraftan bu sayıalar resmi mahaffiden tekzip olundu. Hükümetin tekzibe lüzum görülen bu gibi sayıaların çıkması C. H. Fırkasının programındaki (devletçilik) tabirinin bazıları tarafından iyice anlaşılmasını masından mütevellit olsa gerektir. Bu itibar ile Gazi Hazretlerinin yüksek salâhiyetleri (devletçilik) vasfını beyannamelelerinde izah etmiş olmaları çok faydalı olmuştur.

Devletçi sahada ferdi menfaatlere nispeten olan şahsî faaliyetlerin ehemmiyeti malumdur. Onun için C. H. Fırkası hiç bir vakit ferdi ve şahsî iradelerin memleketi temin edecek iktisadi imkânın önüne set çekmek istemez. Bu nokta nazardan ferdi menfaat ve faaliyetler iktisadi sahada daima esas tutulacaktır. Ferdî mesai sahada azami hürriyet ve serbesti ve teşekkildir. Fertlerin şahsî iradeleriyle şahsî kuvvetleriyle, şahsî sermayeleriyle başarabildikleri işlere hükümet hiç bir suretle karışacak değildir.

Kezalik fertlerin iştirakile vücuda gelen teşekküller, şirketler ve kooperatifler tarafından yapılabilen işler için de vaziyet tamamile böyledir. Bu itibar ile fertlerin kendi kollarına yapamadıkları iktisadi teşebbüsleri hususî şirketler, kooperatifler teşkili suretile meydana getirmek imkânı varsa hükümet bu gibi teşekküllerin teessüsünü teşvik ve teşvik edecektir. Nitekim geçen sene tatbik edilmiş başlanılan yeni gümrük tarifemizin maksadı bundan başka bir şey değildir.

Fakat şimdiye kadar gördüğümüz tecrübeler ile anlaşılmuştur ki memleketin iktisadi hayat ve refahı için elzem olan bazı işleri ne fertler, ne de şahsî teşebbüsler ile yapılan şirketler için bir imtiyaz mukabilinde ecebî sermayedarların gelmesi bekleniyor. İşte C. H. Fırkasının esaslı prensipi bu gibi ahvalde ecebî sermayelerin memleketin işe devlet teşkilatını fiilen alâkadar kılmaktır. Yani ferdi mesai ve faaliyet esas olmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içerimilletin refaha ve memleketi mamuriyete erdirmek için milletin umumi ve yüksek menfaatlerinin icap ettirdiği işler ile bilhassa iktisadi sahada devleti fiilen alâkadar ve faal kılmaktır.

Nasıl ki ötedenberi memleketimizde imendifer yapmak sadece ecebî sermayesine verilmiş bir imtiyaz telâkkinin bu işi devlet Cumhuriyet Türkiye-si karar vermesi ve bu kararını dört sene denberi fiilen tatbik etmekte bulunmuştur. (devletçilik) prensipi icabatından-

Sanayi ve Maadin bankasının bu şekilde teşkili yine bu prensipin (Alt tarafı 2 inci sayıfada)

Mehmet Asım

Müstakillerin muarız oldukları noktalar anlaşılamiyor

İstanbulda müstakil olarak, birçok zatlar namzetliklerini koydular. Bugün reylerini kullanacak olan müntehibi sanilerin takdirine arz ediliyorlar. intihap hususundaki bu alâkayı memnuniyetle kaydetmek lâzımdır. Fakat namzetliklerini koyan bu zatlardan bazıları pek tabii, kanuni hakları olan bu işi yaparlar, namzetliklerini koyarlarken Gazi Hz. nin beyannamelelerine istinat eden sözler de söylüyorlar. Fakat bu zatlara öyle görülüyor ki, bemen umumiyetle Gazinin beyannameesindeki esaslı şartlara kâfi dercede dikkat etmemişlerdir. Evveleminde H. Fırkasının müntehibi sanileri kendi fırkaları haricinde bir zata rey vermek için, ilk şart olarak o zatın samimî bir muhalif olup olmadığını araştıracaktırlar. Halbuki müstakil namzetlerden bir kısmı H. Fırkası programına muarız bir program ortaya koymaduktan başka şayet meb'us intihap edilirse fırkaya müzaheret edeceklerini söylüyorlar. Yahtır fırkadan programın tatbikatında ayrıldıklarından bahsediyorlar.

Muhafiz olduklarını ileriye sürerler de vazih bir program neşretmiyorlar. Sadece "ben H. Fırkasına muarızım." Demekle iktifa ediyorlar. Halbuki H. Fırkasına bir namzedin hakikaten samimî olduğunu gösterebilmesi için H. Fırkası

programının neyelerine hatta neden muarız olduğunu madde madde anlatması lâzımdır. Bil-farz bizzat Gazi Hz. nin imzaları ile daha iki gün evvel bir beyanname neşrolunmuştur. Bu beyanname C. H. Fırkasının malûm olan ve tatbikata geçen esaslarını yeniden yeniyeye teyit ve tekrar ediyor.

Binaenaleyh şimdi müstakil muhalif olarak namzetliklerini vazeden zevatın program olarak söylemeleri lâzım gelen şey Gazinin imzaları ile neşrettikleri beyannameinin hangi fıkralarile bir fikirde olmadıklarını açıktan açığa ifade etmektedir. Takî müntehibi saniler muhalif sıfatile kendilerinden rey isteyen bu zatlardan hakikaten C.H. Fırkasından tamamen ayrı bir fikir ve kanaate sahip olduklarını anlıyabilsinler ve onun samimî olduğuna, yalnız meb'us olmak veya adı gazetelere geçmek için muarız görünmek istemediğine inansınlar. Şayet bunlardan bazıları meb'us intihap ederlerse yarın Millet Meclisine girdikleri zaman orada ne fikir ve kanaat müdafaa edeceğine bilsinler.

Kaldı ki müstakil namzet olarak ortaya çıkan zatlardan söyledikleri sözlere bakılınca Cumhuriyet Halk Fırkasının programını tenkit etmeleri şöyle dursun, hatta Gazinin son beyanname-sini bile dikkatle okumadıklarına hükmetmek âzım geliyor.

Millî Hakimiyet bayramı

Dün bütün İstanbul sevinçli ve eğlenceli saatlar yaşadı

İziciler Ankara caddesinden geçerken

— Yazısı 3 üncü sayıfamızda —

Irmak — Çankırı hattı Dün Maliye vekilimizin bir nutkile küşat edildi

Çankırı, 23 (Vakit) — Irmak — Çankırı hattının küşat resmi, bugün öğleden sonra binlerce halkın sevinç tezahüratı arasında yapıldı. Ankaradan davetlileri getiren hususî tren istasyonunda kurulan takin önünde durdu. Maliye vekili Abdülhalik Bey bir nutuk söyledikten sonra takım önündeki kurdelayı kesti ve müteakiben tren istasyona girdi.

Maliye vekilimiz nutkunda ezcümle dedi ki: "Irmak — Çankırı demir yolunun resmi küşadına hükümet tarafından memur bulunuyordum. Bugün 23 ni-

san bayramına Çankırı için bir bayram daha ilâve etmekle müftehirim. Bittigi zaman, kömür havzasının istihsalatını memleketin içerlerine sevkecek olan bu demiryolunun büyük ehemmiyeti ve faydaları hakkında size fazla bir şey söylemeği lüzumsuz görüyorum. Siz bunu pekâlâ takdir edersiniz. Hükümetin yürüttüğü demiryolu siyasetinin aynı şiddet ve ısrarla takip edeceğini buradaki yolun programında tesbit edilen bütün noktalara gideceğini temin etmek isterim."

22 Müstakil daha müracaat etti Refet Paşa diyor ki : Bizi Meclise gösteriş için çağırıyorlar !

Terakki perver Fırka Lâyük mi değil mi ? — Refet Paşa C. H. F. nin devletçiliğini beğenmiyormuş

Feridun Fikri, B. ne söylüyor ?

Refet Paşa

Şehrimizde meb'us intihabatı memleketin her tarafında olduğu gibi bugün yapılacaktır. intihap yeri Darülfünun konferans salonudur. Rey atılmasına saat sekizde başlanacak akşam altıda nihayet verilecektir.

İstanbul meb'usluğu için müstakillen namzetliğini koyanlar arasında Refet Paşa da var, dün bir muharririmiz Refet Ps. ile

mülükatta bulunmuş, kendisine programının ne olduğunu sormuştur. Refet Ps. ile muharririmiz arasındaki mülakat şu suretle cereyan etmiştir:

— Ben programının malûm olduğunu zannediyordum. Ben siyasi hayatı olan, meclise girmiş çıkmış bir adamım.

— Evet, fakat aradan zaman geçmiş, memleket hayatında bir çok hâdiseler olmuştur. Zaman, insanların düşünceleri üzerinde müessirdir, sonra gerçi tanınmış, fikirleri malûm bir adamsınız, fakat böyle bir intihap vaziyeti karşısında bu malûm fikirleri kâğıt üzerinde madde halinde tesbit etmekte fayda vardır. Esasen Gazi hazretlerinin müntehibi sanilere beyannamelelerinde de bu noktaya işaret edilmiştir, müntehibi sani rey vereceği müstakil namzedin programını göz önünde tutacaktır.

— Halk fırkası umumî reisliğinin müntehibi sanilere neşrettiği bezannameyi okudum, orada müstakillen meb'usluğa namzetliğini koyacaklar hakkında zikredilen vasıfları da yanlış anla- [Alt tarafı 6 inci sayıfada]

Harding nasıl öldü ?

— 12 —

Bir metresin aldığı hediyeleri çalacaktım !

Çünkü Madam Harding bunu istiyordu

Şimdi de bu vazifeyi ifa edecektim!

İki gün sonra Şikagoda idim. Yapa çağım iş, hoşuma gitmeyen bir işti. Fakat Madam Harding'in sinir nöbetlerinden kurtulmak için bu işi yapmak zarurî idi. Bizim mesleğimizde acele ve telaşın yeri yoktur. Nitekim bu defa gösterdiğim telâş, beni birkaç günlük teehhüre uğratmıştı.

Bu kerre Nan Brittonun kız kardeşi ni hizmetçi kullanmağa başlamış görmüştüm. Bu pek mühim bir hadise idi. Ne ise, bu kadın hizmetçi değil, çamaşırçı imiş! bir defa da bir polis, benim apartmanı tarassut ettiğimi sezmiş, bana yaklaşıp sormuştu:

— Senin burada işin ne. Neden burada dolaşıp duruyorsun!

— Tahsildarım.

— Hüviyetini göster.

Fakat benim tahsildar olduğumu ispat edecek bir varakam yoktu. Polise döndüm ve söyledim.

— Efendi ben kanuna muhalif bir harekette bulunmadım. Ne diye karışırıyorsun bana. Beni yakalamak istiyorsan yakala götür. Ben hâkime vereceğim cevabı bilirim. Yoksa işine bak.

Polis gerilemiş ve başını sallamıştı:

— Anlaşılan sen içki kaçakçısıym! İçki paralarını toplamağa gelmişsin. O halde emin ol ki zahmet çekeceksin. Burada kolay kolay para verecek müşterisi yok.

Güldüm ve bir şey demedim.

Fakat polis beni tehdit etti:

— Sen buradan çekilirsen daha iyi [Lütfen sayfayı çeviriniz]

Bu sayımızda :

Fırka tarafından gösterilen namzetlerin resimleri

— 7inci sayıfamızda —

Mısırlı aşkı

— Hikâye 9 uncu sayıfamızda —

İmzanızı gönderiniz

— 9 uncu sayıfamızda —

Şehir ve liman

— 5 inci sayıfamızda —

Son Haberlerimiz

— 2 inci sayıfamızda —

edersin. Ben seni sıkı sıkı tarassut ediyordum!

Polise itaatten başka yapılacak bir şey yoktu.

İş müşkülleşiyordu ve başka bir çare düşünmek icap ediyordu. Şikago, işki yasağına tatbika memur kolculardan birini bularak ona apartmanı gösterdim. Ve bu apartmanda birçok içki bulunduğunu söyledikten sonra onun apartmanı gözetliyerek bana malumat vermesini söyledim.

Kolcu dedigimi yapmış ve evde viski bulunduğunu anlamıştı. Kendisinden apartmandaki bütün müstecirlerin isimlerini ve taharri emirnamelerini çıkartmasını ve bunları bana devretmesini istedim.

Bunları aldıktan sonra apartmanı aramağa başladım. Yalnız Nan Britton apartmanının taharrisinde başka bir hafta hareket takip ettim. Ev sahiplerinin evde bulunmadıkları bir zaman beklemiş ve yanımdaki anahtarlardan istifade derek içeri girmiştim. Her tarafı aradığım halde madam Harding istediği mücevherlerden bir parça bile bulamamışım. O halde bu mücevherlerin burada bulunmadığı muhakkaktı.

Bunun üzerine Nan Brittonu takip etmekte olan adamlarımla muhabereye başladım ve onlara bütün mücevher parçalarını tarif ettim. Ancak bir hafta sonra aradığım bütün mücevheratı elde edebildim. Yalnız yüzük, kadının parmağında olduğu için onu almak mümkün olmamıştı.

Mücevheratı elde ettikten sonra Vaşingtona avdet ettim. Muvaffakiyetim yine tamamdı. Fakat madam (Y), evvelce bana çok mühim bir ihtarda bulunmuş, reis Harding aleyhinde fazla leilil bularak karısına götürmemekle ilgili söylemişti. Onun için evvelâ ona uğradım ve sordum:

— Bu eşyayı getirdiğime göre ne yapayım?

— Onları madama götür. Bunlar mektuplardan fazla tesir yapmaz. Bilâkis belki onu memnun eder.

Doğrudan doğruya madam Hardinge gittim ve kabul olundum. Madam beni gördüğünden memnundu. Muvaffakiyetim onun memnuniyetini kat kat artırmıştı. Mücevheratı cebimden çıkararak teslim ettim. Sonra sordum:

— Bunların sizde ne kadar kalması lâzım gelecek?

— Çok kısa bir zaman. Ben hiç merak etme. Bunlar şimdi benim elimde geçti ya. Gerisi mesele değil.

Ben bu mücevherleri bir kutuya koy mustum. Madam kutuyu açarak içinde kiferi masanın üzerine döktü. Sonra bunların üzerine eğildi. Ve bunları birer birer muayene etti. Madamın bütün rüyaları, bütün mevhum mes'udiyetleri, ve bütün hulyaları bu mücevherlerin pırıltısına gömülmüş gibiydi.

Madam konuşmağa başladı:

— Hiçbir zevç, karısının malumatı olmadan başka bir kadma böyle bir şey hediye edemez.

Madamın yüzünde hiddet ve nefret hisleri canlanmıştı. Madam kafasını kaldırarak devam etti:

— Onun bu şeylere harcettiği para ona ait olduğu kadar bana da aittir. Harding benim paralarımı bu mas-

karalıkları yapıyor. Ben senelerce her türlü fedakârlığa katlanmış ve bir az para arttırmışım. O ise, bu paraları bunları almış.

Ben düşünüyorum. Madam, bu mücevher parçalarına verilen paralara ne den bu kadar ehemmiyet veriyordu da reis Hardingin Nan Brittona verdiği büyük meblağlara ehemmiyet vermiyordu. Bu paralar hep Nan Brittonun defterlerinde ve mektuplarında yazılı idi.

Benim anlayışına göre madam Harding bu hediyeleri iade etmek istemiyordu. Ben bunların iadesini temin için birkaç söz söylemek istedim. Fakat madam benden evvel davrandı:

— Seni son derece merak ve iştiyak la bekliyordum. Benim istediğim birçok şeyler daha vardı. Mektuplarda gayet kıymetli bir kürkten bahsolunuyor. Bir de çocuğa hediye olunan bir kürk bulunduğunu da söylüyorlar. Harding kendisi çocuğa ayakkaplar, çoraplar, şapkalar ve elbiseler, bir de bir çocuk arabası almış.

Madam acaba beni tekrar Şikagoya göndererek bunları da çaldırarak mıydı?

Ben hayretle dinliyordum. Fakat madam neticede bunları istemedi. Yalnız çocuk arabasının resmini istedi. Ve ilâve etti:

— Fakat kürkleri mutlaka isterim! Ben birdenbire ayağa kalktım ve hiddetle söyledim:

— Madam. Ben bir kadının elbiselerile bir çocuğa ait eşya ile meşgul olamam. Onun için bu emrinizi reddediyorum.

— Hayır, hayır, siz benim dediklerimi yaparsınız.

— Madam siz benden bir kadının ve bir çocuğun kışlık kürkünü istiyorsunuz. Acaba siz bunların soğuktan donmalarını mı istiyorsunuz? Sizin emrinizi yapmak bunların canını almaktan farksızdır.

— Mister Mins! Sizin vazifeniz taharridir. Bense reisicumhurun karısıyım. Ben ne istediğimi birererek sana emrediyorum. Sen benim bir memurumun işi yapmağa mükellefisin.

Madam bu sözleri söyledikten sonra oturmuş ve söze devam etmişti:

— Ben delâil topluyorum. Onun için ne kadar delâil varsa hepsini topluyacağım. Nihayet bütün bu delâli Mister Hardinge göstereceğim.

Madam bir lâhze tevakkuftan sonra devam etti:

— Ben henüz işe başlamadım. Ben Hardingi tam bir itirafa sevkedeceğim. Onun için sen Nan Brittonu tarassut etmekte devam et ve bana mütemadiyen malumat ver. Bütün muhafızlar ve hizmetçilerime emir verdim. Sen buraya geldikçe seni hemen yanına getirecekler. Ben bütün delâli topladıktan sonra vaziyete hâkim olacağım. O zaman (Harding) de, Nan Britton da benim dedigimi yapacaklar.

Ben bütün bunları dinledikten sonra cevap verdim:

— Madam, ben son emrinizi yapamıyacağım. Beni affediniz. Başka bir emriniz varsa söyleyiniz.

Ayağa kalktım ve paltomu elimde almıştım.

(Bitmedi)

VAKIT in TELGRAF ve TELEFON HABERLERİ

Mühim projeler

Maliye Vekâleti vergileri tetkik ediyor

Bunlardan bir kısmının tenzili ihtimali var

Ankara, 23 — Hükümetin yeni meclise yapacağı tekliflerle takip edeceği faaliyet yolları frka kongresinden sonra irtihuatile tesbit olunacaktır. Mevcut ihtiyaçlara göre bazı projeler hazırlanmaktadır.

Maliye vekâleti umumiyetle vergileri tetkik ile meşguldür. Vergilerde bazı tenzilat yapılması muhtemeldir.

İktisat vekâleti çiftçiye yardım, ziraat hastalıkları mücadele yolları sanayi inkişafı, ihracatımızın tezyidi tedbirlerini tesbit etmektedir.

Ziraat bankasına yeni bir şekil verilecek, banka köylüye büyük yardımlar edebilmek için takviye olunacaktır. Faiz miktarı da bir sülüs tenzil olunacaktır.

Gümrük muamelâtı islah edilecek, kırtasi işlere nihayet verilecek, rüşveti tamamen önüne geçilecektir.

Dampinge karşı tedabir olacaktır. Devairde eshabı mesalihin işlerinin süruncemede kalmaması için birçok tedbir alınacaktır. Gerek tacirlerin gerek işçilerin gerek ihracat tüccarlarının hukuku hükümet tarafından isabetle temin olunacaktır.

Harcı ticaret için bir nevi inhisar şöyle dersun bilâkis bu ticarete daha büyük serbesti imkânları verilecektir. Doğrudan doğruya istikraz yapılmıyacak fakat memleket haricinden külli sermaye gelebilecektir. Bunun şimdiden temin edildiği söylenen miktarı beş milyon İngiliz lirasıdır.

İcra ve iflâs kanunları mühim tadelâta uğrıtacak, alacaklıların hukuku iyi bir şekilde temin edilecektir.

Teşkilâtı mülkiyede tadelât yapılması da melhuzdur. Adliye ve Maarif vekâletlerinin de meclise verecekleri yeni bazı kanunlar hazırdr.

Ağrı firarileri bir İran karakolunu bastılar

Ankara, 22 — Bu son günlerde Ağrıdaki firarilerinden Boro ve avenesi İranilerin Yarımkaaya hudut karakolunu basarak dört saat müsademen sonra karakol efradını esir etmiş karakolu yakmışlardır.

Bezirgân köyündeki İran karakolundan gelen atlı ve piyade 20 kadar İran neferi de Sarısu köprüsü civarında pusuya düşürülerek firara mecbur edilmişlerdir.

Kastamonu meb'usluğu namzetliğine ait bir tahşih

Ankara, 23 (A.A.) — Kastamonu meb'us namzetlikleri meyanında Kastamonu meb'usu Hasan Fehmi beyin de ismi mevcut olduğu halde telefonla yanlış alınarak listeye dahil değil gibi gösterildiğinden özür beyanile tahşih olunur.

Bir şerir

Kastamonuda idama mahkûm edildi

Kastamonu 23 (Vakit) — Bir şahsı kurşunla vurmak ve yedi yerinden de bıçaklamak suretile öldüren sabıkalı katillerden Ağçı Kavaklı Koca Mehmet ağır cezaca idama mahkûm olmuştur. Mahkûm salondan çıkarken firara teşebbüs etmiş ve muvafak olamamıştır.

Talât Mumtaz

Yangın

Tosyanın biriköyünde 50 ev birden yandı

Kastamonu, 23 (A.A.) — Dün gece Tosyanın İkinci köyünde çıkan yangında köyün elli hanesi kâmilan yandı ve kalan 31 ev gönderilen vesait sayesinde kurtulmuştur.

Hukuk mezunları ve idari vazifeler

Ankara, 23 — Yapılan bir tetkike göre son üç sene zarfında hukuk mezunu nahiye müdürü, kaymakam, mektupçu gibi mülkiye memurları yüzde 40 nispetinde artmışlardır. Hukuk mezunlarının idari vazifelere daha fazla rağbet ettikleri gözlemlenmektedir. Bu vaziyette idari vazifelerde hukukçulara nazaran mülkiyelerin nispeti azalmıştır.

Adanada müstakiller

Adana, 22 (A.A.) — Müstakil meb'usluk için şehrimizde yapılan namzetlik müracaatları tevali etmektedir. Mehmet Ali zade Abdülcebbâr, avukat Ahmet Sabih B. lerden maada Rasih zade Halil Naci, Hacı Seyit zade Bekir Sıtkı, Hakverdi zade Ahmet Fuat, Akşehir kaymakamı Sinan B. ler de müracaat etmişlerdir.

Kayseride müstakiller

Kayseri, 23 (Vakit) — Vilâyetimizin diğer müstakil meb'usluğu için 8 kişi namzetliğini koydu. isimlerini bildiriyorum: Avukat Ahmet Tefik, muallim Şaban, imam zade ömer, Coşkun Osman, Bünyândan avukat Ziya, mühendis Hüseyin Hadi, İstanbul liman şirketi müfettişi Mustafa Sabri, İstanbul çiğçi Ömer oğlu Hüseyin Beyler.

intihap yarın sabah lisede yapılacaktır.

Kastamonudu

Kastamonu, 23 (Vakit) — Evvelce halk fırkasından namzetliğini isteyen belediye ve meclisi umumî azasından Salim Ef. zade çiftçi Reşit bu defa halk da fırkasından ayrılarak vilâyetimize müstakil olarak namzetliğini koymuştur.

Millî Hakimiyet

Ankarada tezahüratla tes'it edildi

Çocuklar çok cazip ve millî bir geçit resmi yaptılar. Ankara, 23 (A.A.) — Millî Meclisi bugün 13 yaşına girer millî bayram münasebetile devralıdır. Şehrin her tarafı donatılmıştır. Halkımız mukadderatını fiilen yaşadığını yıl dönümünü sevinçle ediyor. Gece tenvirat yapılacak.

Ankara, 23 (Vakit) — Bugün haftasının ilk günü tezahürat edildi. 45 kamyon ve 80 otomobil mürekkep çocuk alayı sabahleyin maye Etfalin önünden hareketle kayaya giderek Gazi Hz. meclisleri önünde tezahürat yapıldı. Çocuklar Meclis reisimiz, Başvekilimiz Erkanîharbiye reisimizi ziyarete İkrâm ve İtfat gördüler. Millî çocuk alayı şirde güzel bir gösteri yaptı. Çocuklara şeker, oyuncaklar dağıtıldı. Saat üçte apartmanı salonunda bir konuşma verildi.

Türkiye — İspanya

Ankara, 23 (A.A.) — Türkiye hürriyeti İspanyanın yeni rejimini temsil eder.

Antalyalıların kemesi devam ediyor

Denizli, 23 (A.A.) — Antalya'da hadisesi maznunlarının mesine devam edilmiştir. Millî kanunu cezanın 254 ve 257 maddelerine tevfiğin maznunlarının istemidir. Mahkeme için 26 nisana bırakılmıştır.

Himayeli etfalin yardım

Ankara, 23 (A.A.) — Himayeli cemiyeti Ankara merkezli çocuk elbise, ayakkabı ve kış giyimini temin etmektedir.

Lord Athlon Konya

Konya, 23 (A.A.) — İngiltere çesinin biraderi Lord Athlon Konya'ya kası prenses Alice ve kertenkele mayetlerini hâmil tren buğday te şehrimize muvasalat ve saat 12'de Ankaraya hareket etmişlerdir.

Devletçi Türkiye

Başmakalemizden mahab

siipin tatbikatı cümlesinden mahabzum ve zaruret görüldüğü süphesiz harici ticaret sahalarını olup fertler ve şirketler tarafından plamyân bazı işler bulununsa devletin teşkilâtının fiilen alınması kabildir. Fakat bu alâkâ hiç bir vakit harici ticaret inhisarı altına almak demek olmaz ve olmyacağım unutmamak gelir.

Mehmet Akif

„VAKITın tefrikası : 141

Yazan : Hüseyin Rahmi

Umranî bu acele davetten şaşırak:

— Nereye?

— Bizim odaya...

— Ne diyorsun canımın içi? kocan bizi bir arada yakalarsa kuduz kurt gibi çiğ çiğ parçalar...

— Kocam karınla beraber bahçenin en kuytu köşesine çekildiler. İki kardeş fısıf fısıf galiba aleyhimizde bir tuzak kuruyorlar.. Ne taraftan dönseler köşke girerlerken bizim odadan görünür. Gel pencereden gözetliyelim...

— Ya evden birisi üzerimize gelirse..

— Koca karılar ta evin öbür ucundaki mutfaktalar. Filesof baba

kütüphanesinde mütalea okyanosuna dalmış.. köşkü takmîle buradan başka yere nakletseler haberi olmayacak.. Ve sonra Karanfili gözcü koydum. Üst kata bir çıkan olursa daha evvel koşup haber verecek.

Demek şimdi biz bizyiz?

— Tamamile...

Umranî birikmiş tahassürünün birden galeyân eden şiddetile İclâlin belinden kavırarak dudaklarını maşukasının ağzına ağzından çenesine.. gerdanına ve daha aşağılara sezdire, gezdire bu muhabbetle susamış ruhunun hararetini söndürmeğe uğraşırken kolları arasın da kıvranan kadını

— Ne vakit büsbütün biri birimizin olacağız?

— Senin kocan benim karım sağ iken biz biribirimizin olamayız..

— Umranî yavaş.. Umranî heyecanının nefesine verdiği kesikliklerle bayıla bayıla:

— Kabil mi? dudaklarım bu kevsere yirmi gündür hasret çekiyor. Ruhumu kandırmayınca bırakır mıyım hiç?

— Yirmi gün mü?

— Belki ziyade..

— Ziyade..

— Bu fırsatı bir daha nerede bulabiliriz?... Ben birikmiş gidamı aldıktan başka birikecekler için de mahsup yapacağım..

— Aman dikkat et vücudümde dudaklarım izini bırakmaz.. Kocam her tarafını pertavksız.. Kodir gibi dikkat ediyor. Geçen gün bir pire yeniği için beni iki saat sorguya çekti..

— Benim malha kanunen o sahip görüldüğü için ben de onu ipe çekmeliyim. Sen ismen onun ruhan benimsin..

— Ne vakit büsbütün biri birimizin olacağız?

— Senin kocan benim karım sağ iken biz biribirimizin olamayız..

— İksinin de ölümlerini mi bekliyeceğiz?

— Bu da pek uzun düşer..

— İksisi de genç belki daha elli sene yaşarlar..

— Onlar yaşadıkça biz sevgi hayatımızı böyle kaçakçılıkla mı geçireceğiz?

— Başka çare var mı?

— Elbette vardır..

— Ne var?

— Bunu pek inceden inceye düşüneceğiz..

— Çabuk düşünelim..

— Kaçalım desem Çelebinin elinden kurtulmamız mümkündür. Kafdağın arkasına saklandık gelir bizi bulur. İntikamını alır. Kaç zamandır bu iki kardeşin gözlemlerinde bize karşı yöle bir vahşet ve intikam ateşi yanıyor ki aleyhimizde fena şeyler düşündükleri ap aşikâre görülüyor.

— Onlar bizim hislerimizi anlıyorlar. Biz de onlarınkini seziyoruz. Ve bu zit, tehlikeli, işkenceli vaziyet içinde hepimiz bir dam altında yaşamak mecburiyetinde bulunuyoruz. Haydi haydi. Benim o-

dama gidelim. Köşke girerler rürüz. Bahsimizin alt tarafını konuşuruz..

İksinin de birer kolları benim belinde yanak yanağa süzgeçerek İclâlin yatak odasına girerler..

Umranî köşede karyolayı görece ürkümüş gibi bir adım geri çekilerek:

— Sen bu döşegin içinde dünyü ona veriyorsun değil mi?

— Hayır hayır tasavvur etme gibi değil.. Biz bu döşekte kocamın eski zaman masallarına imtiaz aramızda keskin bir kılıç var gibiyatıyoruz..

— Kocan senden mesru haberi istemiyor mu?

— İstiyor fakat ben onun lebi anında daima hastalıklar, gılgıllıklar çıkarıyorum. Meğrular ne demek? Ben bu tabirin hükmünü kabul etmem..

— Senin kabulün veya kabulün sözden ibaret kalır.. O senin onun kanunen zevcesisin.. O senin etine kemigine maliktir..

(Bitmedi)

Balkan haftası başladı

Yunan talebe murahhasları dün sabah geldiler

Turizm kongresi yarın toplanıyor

kat daha arttırmaktadır. Şurası şayya nu kayttır ki mecliste mülteci meb'us'lar dahi Türk — Yunan itilâfı hakkında muvafık rey vermişlerdir.

Türk — Yunan itilâfı daimi ve sebatsız bir itihâat olacaktır.

Bu vesile ile Büyük Gazinisi çok azla takdir ve hayranlıkla yadetteği bir vecibe sayarım...

Darülfünun talebe birliği müesseselerinden murekkep istikbal yeti motörle izmir vapurunu adalar açıklarında karşılamış ve vapura çıkarak Yunanlı misafirleri selâmlamışlardır. Vapurda talebemiz ve misafirler arasında samimi tezahürat yapılmış Türk ve Yunan talebe birbirlerini «zito» ve «yaşa» avazleriyle selâmlamışlardır. Yunan talebesi Beyoğlu otellerine misafir edilmişlerdir. Diğer Balkan milletleri talebeleri bugün şehrimize geleceklerdir.

Balkan talebesi «Balkan darülfünun talebeleri ittihadi»nın teşkili için müzakerelerde bulunacaklardır.

Turizm federasyonu

Balkan Turizm federasyonu kongresine Yunanistan namına iştirak edecek murahhaslardan M. Agapitos ve M. Blumis de izmir vapur ile gelmişlerdir. Diğer Yunan murahhası M. Yuvidis bugün trenle gelecektir.

Balkan Turizm federasyonu kongresi yarın saat 11 de Galatasaray lisesinde toplanacaktır. Saat 15 te federasyon meclisi Perapalasta toplanacak, 17,5 da Vahit B. Galatasaray lisesinde İstanbul hakkında bir konferans verecektir.

Yarın gece Turing klüp murahhaslar şerefine Perapalasta ziyafet verecektir.

Muhtelif mübadelede :

Bir davet

Muhtelif mübadele komisyonu İstanbul belediye mıntakası haricinde emlak bırakan etabli Rumlardan bu emläke varis sıfatına alâkadar olanları tazminat alabilmeleri için varislik sıfatlarını en kısa bir zamanda ispata davet etmektedir. Alâkadarlar varisliklerini mahkeme ve mahalle ilmühaberleri ile ispat edeceklerdir.

Kurban Deri ve Barsaklarını Tayyare Cemiyetine veriniz!

Bu işsiz de şaşın

Şu Ankara caddesine biraz bakınız

Seyyar satıcıların işportalarını devirmek, kapının önüne mangal koydunuz diye dükkân sahibine ceza yazmak belediye zabıta memurlarının mutadidir.

Fakat bakarsınız bir gün sehir emanetini Ankara caddesine bağlayan meşhur caddenin bir kısmı haftalardan beri müstekreh kokular ve iğrenç sulardan geçilemeyecek bir haldedir.

Erkek muallim mektebinin yanında ve set üzerinde bulunan evlere ait olması melhuz bulunan bir lâğımın patlaması yüzünden kaldırım üzerine pis sular sızmakta ve bunlar bütün cadde boyunca akıp gitmektedir ki oradan geçmek zaruretinde olanların burunlarını tutamadan ve gözlerini kapamadan yürümelerine imkân yoktur. Borularda herhangi bir kırıklık ve sakatlık vukuu tabii görülebilirken bunun günlerce ve haftalarca hali üzere bırakılması gelip geçenleri izâç ve koskoca bir caddenin şerefini ihlâl etmesi doğru mudur?

Yan sokakların tozu, çamuru, karanlığı, bozukluğu adet hükmüne girdi. Fakat ana caddelerde böyle berbat hallerin devamına göz yumanların sonra işten bahsedişleri ne siz de şaşın...

Biz de şaşalım !

Darüşşafakanın daveti

Kurban bayramının birinci günü Darüşşafaka menfaatine rozet tevzi olunacağından muaveent arzusunda bulunan erkek ve kız muallim mektepleri resmî ve hususî liseler talebatının arefe günü kutu almak üzere hüviyet varakasını müsteiben Nuru Osmaniyede kâin cemiyeti tedrisi merkezine müracaat edilmeleri rica olunur.

Mekteplerde :

Amerikan kız lisesinde

Üsküdar Amerikan kız lisesinde 23 nisan millî hâkimiyet bayramını münasebetle bir toplantı yapılmış ve bir öğle ziyafeti verilmiştir. Yemelden sonra bir musiki müsamesesi tertip edilmiş, bilâhare samimi hasbihalleri de bulunulmuştur.

Teşekkür

Aile reisimiz Millî Müdafaa vekili leti vazım dördüncü şube müdürü avini Manastırlı Musa Kâzım Bey ölümünden dolayı teessürlerimize iştirak eden, bizzat ve bilvasıta taziye teselli lütfunda bulunan ve cenaze tıraşında hazır bulunmak kadirşineliği gösteren zevatı muhteremeye derin şükranlarımızı arz ederiz.

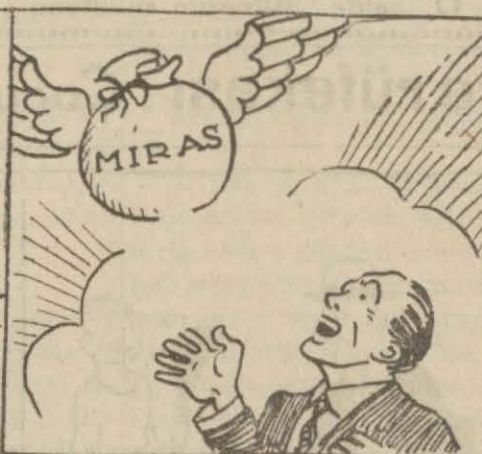
Askerî adli hâkim Mevlut met Seniha Kemal Sadi Sabberk, Şevket Galip

Çizgilerle fikirler : Hakiki Mes'udiyet

Geçenlerde Londrada bir milyoner öldü.

Vasiyetnamesi açıldığı zaman onun çocuklarına mühim bir şey bırakmadığı görüldü. Sebabi de şu: Milyoner diyor ki: Hayatımda anladığım bir şey var: Hakiki mes'udiyet ancak çalışmakla ve çok çalışmakla ihraz eder.

Buna gülecek ve bu vadaı hak sayacak gençler vardır. Bunlar babalarının bıraktığı servete dayanarak siz, güçsüz, mes'uliyetsiz yaşamak terler.

Bu çeşit adamların hayatta anlıyacakları bir şey vardır. Hakiki mes'udiyet işi zahmetleri arasında kazanılan bir lâhze istirahat ve bir lâhzerbesti vekâlet içinde geçen bütün ömürden daha değerlidir.

Millî Hakimiyet bayramı

izcilerin geçit resimleri çok güzel oldu

Çocuk haftası da dün başladı

Dün 23 Nisan

Hakimiyeti Milliye

bayramı idi.

Bu münasebetle

bütün resmî

daireler ve mektepler

kapalı bulunuyorlardı.

Havanın da çok güzel

olması dolayısıyla

sokaklar çok neş'eli

ve kalabalıktı.

Dün aynı zamanda

çocuk haftasının da ilk günü

olduğu için büyükler

gibi küçükler de sabah

an akşama kadar

gezip eğlenmişlerdir.

Dün sabah bütün mekteplerde

muallimler talebelerine

Hakimiyeti Milliye

bayramı hakkında

konferanslar vermişlerdir.

Talebeler sınıflarını

süslemişler. Öğleye

kadar şarkı söyleyerek

eylenmişlerdir. Saat 1

de şehrin muhtelif

yerlerindeki tramvay

hatlarının nihayet

noktalarından ikişer

araba kalkmış ve

çocukları gezdirmişlerdir.

Sabah saat 10 da

izciler Fatihden toplanmışlar

ve oradan Taksime kadar

şehirde bir resmi geçit

yapmışlardır.

Resmî çok güzel olmuş,

muhtelif mekteplere mensup

ve trampetçilerle filütçiler

aynî safıta çaldıkları için

geçit çok sesli ve ahenkli

olmuştur. Dün sınıflar

arasında geçide atlarla

iştirak eden izciler de

vardı. Diğer taraftan

bazı mektep talebeleri

başta muallimleri olduğu

halde şarkılar söyleyerek

kırlara gitmişler, gezmişlerdir.

Beyoğlunda ve İstanbul

cihetinde ki bazı sinemalarda

çocuklara bedava sinema

gösterilmiştir. Dün öğleden

sonra Gülhane parkında

da bir müsameresi verilmiştir.

Parkta kolordu muzikası

muhtelif havalar çalmış,

muhtelif semtlerden

gelen çocuklar beden

hareketleri yapmışlar,

oyunlar oynamışlar,

eylenmişlerdir. Üsküdar

ve Beşiktaş parklarında da

oyuncular tertip edilmiştir.

Dün öğşam İstanbul

radyosunda Dr. İhsan,

Ankara radyosunda Hamit

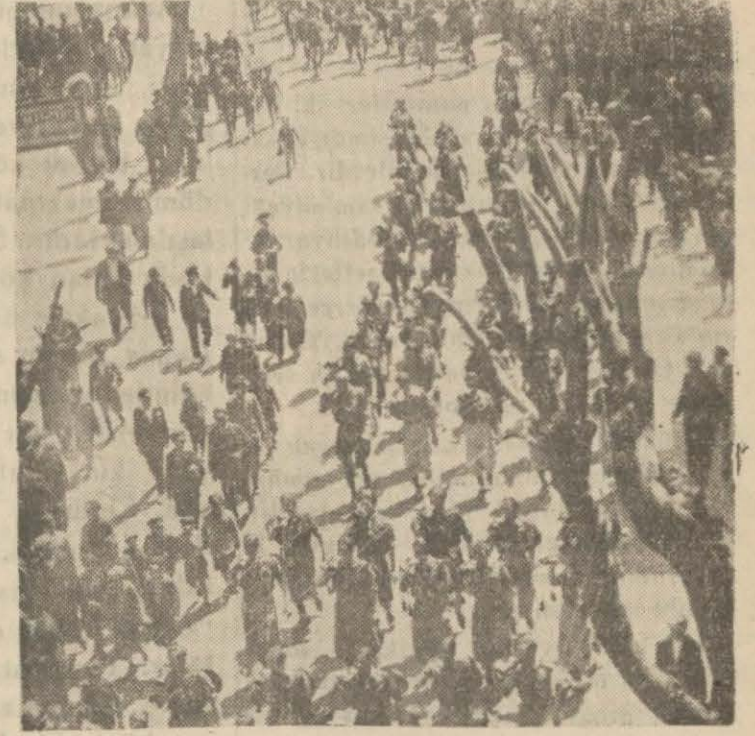
Osman B. çocuklar için

birer konferans vermişlerdir.

Bugün Maksimde

çocuklar için bir müsameresi

verilecektir.

Gece de İstanbul radyosunda İbrahim Necmi B., Ankara radyosunda Şükrü Yusuf Beyler birer konferans vereceklerdir. Evvelki gün resmî makamları işgal etmek için seçilen çocuklar yarın birer günlük makamları başına geçeceklerdir.

Polis Haberleri

Takma bıyık!

Kaçan dolandırıcı Pendikte nasıl yakalandı?

Bir buçuk sene evvel Ayetullah ve Ziya isiminde iki arkadaş ile Emniyet sandığının 18 bin lirasını dolandıran ve 15 aydanberi tevkifanede bulunan Fuat isiminde bir genç iki gün evvel bir şahitlik için çağırıldığı Beşiktaş sulh ceza mahkemesinden tevkifaneye getirilirken muhafız jandarmaların elinden kazağa muvaffak olmuştur.

Dün öğrenildiğine göre Fut jandarmaların elinden kaçtıktan sonra derhal bir otomobile atılarak Kabataş'a gelmiş, oradan da bir sandal ile Usküdar'a geçmiş, evine uğrayıp bavulunu almış ve yine aynı sandal ile Haydar paşaya gelmiş, oradan da trenle Pendik'e gitmiştir. Pendikte sahil birahanelerden birinde oturan Fuadın hali, o sırada orada bulunmakta olan karakol kumandanı Selim Efendinin şüphesini davet etmiş ve onu dikkatle tarassuta başlamıştır. Fuat da karakol kumandanının kendisinden şüphelendiğini farketmiş ve oradan kalkarak Kartala doğru kaçarken yakalanmıştır.

Fuat Bey ise yaptığına pişman olarak Pendikte karakol kumandanına kendisi teslim olduğunu iddia etmekte dir. Fuat Beyin üzerine bir Fransız Pasaportu ile takma bıyık çıkmıştır.

Çahnan otomobiller

Nişantaşında Maçka garajında bulunan Efgan sefirine ait otomobil evvelki gün meçhul kimseler tarafından çalınmıştır. Zabıta dün geç vakte kadar hırsızı yakalayamamıştır.

2498 numaralı otomobilin şoförü Bürosila Efendi de evvelki gün Yeni mahalleye getirdiği müşteriden parasını almak için otomobili biraz açıkta bırakarak müşterinin evine kadar gitmiş ve birkaç dakika sonra avdet ettiğinde otomobilinin yerinde olmadığını hayretle görmüştür.

Şoförün müracaatı üzerine bu meçhul otomobil hırsızını ve otomobili aramaya başlayan zabıta memurları dün otomobili Eyyüpte Defterdar askerlik şubesinin önünde terkedilmiş bir halde bulmuşlardır. Otomobilin muhtelif yerlerinde kurşun delikleri olduğu gibi içinde de müthiş bir ispirto kokusu vardır. Bunlardan otomobilin ispirto kaçakçılığı tarafından çalındığı ve istifade edildikten sonra terkedildiği tahmin edilmektedir. Zabıta bu cihetten tahkikata devam etmektedir.

Bir adam yaralandı

Seyyar bileyci Ahmet ağa dün Basmane köprüsü yanından geçtiği sırada Mehmet isiminde bir sürücünün idaresindeki Çavuşpaşalı Tomann arabası kendisine çarpmış ve ağır surette yaralanmıştır. Arabacı yakalanmıştır.

SPOR

Dünkü maç

Türkspor kupasının en hararetli maçı dün yapıldı!

Türkspor mecmuası tarafından tertip edilen Kupa maçının final müsabakalarından biri dün İstanbul ve Galatasaray mektep takımları arasında yapılmıştır.

İki takım birer sayı ile berabere kalmışlardır. Maç çok hararetli ve güzel olmuş ve sahada birçok seyirci bulunmuştur.

Galatasaray takımı Senbenua takımını yendiği takdirde dünkü maç tekrar edilecektir.

Bugünkü lik maçları

Bugün stadyomda futbol lik maçlarına devam edilecek, Kadıköy sahasında da ikinci küme takımlar arasındaki likin neticesi alınacaktır. Bugün stadyomda yapılacak müsabakalar şunlardır: Galatasaray-Anadolu, İstanbulspor-Vefa, Fenerbahçe-Beykoz. Burada İstanbulspor ve Vefa arasındaki karşılaşma bu iki takımın dördüncülük mevkii etrafındaki rekabetlerine bir netice verecektir. Eğer İstanbulspor bugün Vefayı yenerse, dördüncü mevkie sureti katiyede geçen Beşiktaş tarafından muhafaza edilmekte olan üçüncülük içinde tehlikeli bir rakip oluyor. Bu itibarla günün en mühim müsabakası budur.

GÜNÜN İŞARETLERİ

Müstakil namzetler ve müntehip saniler

Istanbul müntehibi sanileri bugün reylerini verecekler müstakil meb'uslar itihap olunacak.

Müstakil meb'us namzetleri iki düzünü aşılamakla beraber şimdiye kadar bir şey söylemiş değillerdir. Gerçi gazetelerde program ve samimiyetten çok, amma pek çok bahsediliyor. İsimlerini ortaya atan namzetlerin bir kimisini tanıyoruz uzun senelerce onların siyasi faaliyetlerini gördük. Yakından tanıdık. Kimisinin namzetlik vesilesiyle isimlerini işitiyoruz.

Müstakil namzetlerden aranacak ilk şart onların samimi, milliyetçi, cumhuriyetçi olduklarını ispat etmeleridir. Bu imtihani geçirdikten sonradır ki programların tetkiki, iyisinin kötüsüne tercihi mümkün olur.

Şu halde evvelâ, karakter, sonra program, bilhassa bu programın halk fırkası programından ayrılmamış bir program olması lazımdır.

Eğer müntehibi saniler hiç tanımadıkları bir vatandaşla karşı karşıya gelirler, ona rey vermekte tereddüt ederlerse bu kabahati müntehibi sanilere değil, kendilerini içtimai bir hüviyet, kolektif bir şahsiyet sahibi olarak anlatmamış olmalarına hamletmek lazımdır.

Çünkü cemiyet hayatında fertlerin içtimai bir hüviyet sahibi olmaları, cemiyete temsil edebilir bir hal almaları için lazım olan şartlar vardır. Bu kanunların ileri sürdüğü şartlardan daha başka, daha deruni kıymetleri ihtiva eder. Onun içindir ki kütleleri temsil etmek isteyenler ferdiyetlerinden çıkıp hakikaten kolektif bir şura malik olmaları lazımdır. İsterseniz buna kısaca "ırpız" diyebiliriz. Bunu temin etmeden ve hiçbir fırkaya istinat etmeden koskocaman bir şehri temsil etmek sevdasına düşenler çok cesur insanlardır. Ben fazla bir şey söylemek istemem ve onlar üzerinde fazla durmak istemem!

Şahsiyetleri tebellür etmiş olanlara gelince, onları tanıyoruz...

Başta meşhur operatör Cemil paşa: Gerçi paşa hazretleri kendilerinin samimi milliyetçi, lâik, cumhuriyetçi olduklarını söylüyorlar.

Sene 1921. İki Türkiye var! Biri müstakil, yeni ve halk Türkiyesi yapmak isteyen Büyük millet meclisi hükümeti, Gazi Türkiyesi. Öteki imparatorluğu müstemleke yapmak isteyen, halk hareketlerini ordular teşkil ederek bastırmaya çalışan hükümet.. Osmanlı saltanatı!

Osmanlı sultanlığı, işgal mntakalarında emperyalizmle yan yana, kol kola.. Ve adeta sultanın hükümeti İngiliz ve Yunan polisinden ve jandarmasından başka bir şey değil!

1921 de bir sadrazam var. Bu sadrazam Ferit paşadır. Bu sadrazamın bir kabinesi var. Bu kabinenin nazırları Sevr muahedesini imzalayan, yani yeni Türkiyeyi eski Türkiyeye kurban veren ve eski Türkiyeyi müstemlekecilere devreden kabinenin mes'uliyetini omuzlarına alan adamlardır. Ve nihayet kollarını kaybetmiş olmakla beraber bu adamlar bize hesap vermek vaziyetini dedirler.

Bu adamlar muahedelerin lütfükârı olduğundan, afivlerin semahatinden istifade ederek yaşasalar bile amlarındaki damgayı taşımaya mecbur insanlardır.

Siz böyle düşünürken karşınıza 921 Osmanlı kabinesinin nazırı Cemil paşa cumhuriyetçilikten, lâiklikten, milliyetçilikten bahsediyor.

Hilâfeti ihya etmek lâiklik olmaz. Memleketi Sevr muahedesile müstemleke haline koymak ne milletçi, ne de cumhuriyetçiliğin şiarı değildir. Eğer bu işler milliyetçiliğin, lâikliğin, cumhuriyetçiliğin şiarı seler biz ne lâik, ne cumhuriyetçi, ne de milliyetçiyiz. Bize başka bir sıfat lazımdır.

Cemil paşanın programından bahsetmek istemiyorum, başımızı ağrı-

Memleket haberleri

Çukur ova

Seylâp yüzünden mühim zararlara uğradı

Adananın bu sene uğradığı tuğyan felâketlerinden bahsedilmmişti. Son günlerde Adanadan gelen haberlere göre ikinci seylâbın birçok köyleri ve 300 bin dönüm mezruatı mahvettiği anlaşılmaktadır. Suların istilâsı altında kalan köylülerle muvasale ve münakale henüz temin edilememiş, yalnız Avrat mezarı çiftliğinde bulunan 28 kişi Misise gönderilen bir kayıkla müşkülâtta kurtarılabildilerdir. Ceyhan, Çotludağ ile Cebbardede dağı arasındaki iki saatlik mesafeyi kaplamış sular en yüksek yerlere kadar çıkmış bulunmaktadır. Yaşlı ihtiyarlar, bir asıya yakın bir zamandanberi Adananın böyle bir felâket görmediğini söylemektedirler. Sür'atle tedbir alınmadığı takdirde Çukur ova çiftçisinin elim bir vaziyette kalacağı söylenmektedir.

Aydında bir facia

Bir talebe uçurumdan düşerek parça parça oldu

Aydında San'atlar mektebi talebesinden 37 numaralı irfan Ef. bir gezinti esnasında ayağı kayarak 40 metrelik bir uçuruma düşmüş ve zavalı çocuk düştüğü anda ölmüştür.

Adanada bir mektepli kız kaçırıldı

Adanada ilk mektep talebesinden HaticeH. ŞevketEf. isminde bir genç tanışmış ve az müddet sonra genç sevgilisini otomobile kaçırmış ise de bir müddet sonra yakalanı. İşlardır.

maktan korkuyorum. Çünkü devlet hizmetlerinde istihdam edilmemesi için haklarında karar verilmiş bir vatandaşın kanunen medeni hukukundan bir kısmını kaybetmiş insan demektir. Onun mebusluğu değil, müntehipliği bile mürakün değildir.

Gelelim öbür vatandaşlara, kimi: "Devletçiyim, halk fırkasından aykırı değilim diyorum."

Kimi: "Ben daha demokrat ve liberalim diyorum..."

Kimi: "Ben vilâyet meclisinde aza iken söyledim. Program neşretmeğe lüzüm görmüyorum diyorum."

Kimi: "Samimi cumhuriyetçiyim, programım budur diyorum..."

Bunlardan da anlaşılıyor ki bizim müstakil namzetler henüz program ne selesinde de bir fikir sahibi değildiler.

Onlar muhalif bir fikir söyleyeceklerine boyuna halk fırkasına kur yapıyorlar. Adeta halk fırkasına koydolanmak için müracaat eden insanlar arasında yım zannediyorum. Böyle muhalefet, muhalefetin böyle namzedi olamaz.

SADRI ETEM

GÜNÜN SİYASETİ

İspanyada ikinci Cümhuriyet

İspanyada daha evvel de bir cümhuriyet tesis olunmuştu. Bu cümhuriyet bundan 60 sene evvel vücut bulmuş, fakat ömrü kısa olmuştu. Bu cümhuriyetin en büyük recülü Kastelon idi. Ve kendisi 19 uncu asrın en parlak, en hararetili hatibi idi. Cümhuriyetin ilgasından sonra 12 inci Alfons gelmiş, ve krallık 1875 den geçen haftaya kadar yaşayabilmiştir.

İspanyanın bu son inkilâbında bir yenilik vardır.

Bugün büyük validesi gibi İspanyadan uzaklaşan 13 üncü Alfons, birkaç ay evvel, bütün hasımlarını ezmiş ve vaziyetini kurtarmış gibi görünüyordu. O zaman herkes, İspanyada tahtın her zamandan fazla sağlam olduğunu söylüyordu, kralçılar böyle söylerken cümhuriyetçiler tahtın sukuta mahkûm olduğunu söylüyorlardı. Bu birbirine zıt düşünceler ve iddialar karşısında hakikatin ne olduğunu bilen yoktu.

Nihayet belediye intihabı halkın fermanı ifade etti. Tarihte bunun naziri olan bir hâdis gösterilemez. Pirene dağlarında neblitarık boğazına kadar, Barsiloadan Kadize kadar İspanyanın her tarafında halkın kahir ekseriyeti 13 üncü Alfons aleyhinde rey vermişti. Şehirli, köylü, ordu ve kilise 13 üncü Alfonsuyu mahkûm etmişti.

On üçüncü, Alfonsun babası İspanyada birinci cümhuriyetin ilgasından sonra tahta davet olunmuş ve onun devri, teşevvüşler içinde geçmişti. Alfonsun babası hastalandığı zaman hastalığı gizli tutulmuş, onun hastalığına işaret eden 1200 gazete aleyhinde davalar ikame olunmuş, nihayet kendisi 1885 senesinin 25 teşrinisanide ölmüştü.

O ikinci Alfonsun bir erkek varisi yoktu. Fakat saray kraliçenin bir çocuk doğurmasını bekliyordu. Eu çocuk erkek ve kral olarak doğdu. Fakat Alfons ancak 1902 de on altı yaşına vardığı zaman tahta oturmuştu.

Daha o zaman İspanyada cümhuriyetin yenileşmesi bekleniyordu. Alfonsun birkaç seneden fazla tahtı üzerinde kalacağını tahmin eden yoktu. Buna rağmen Alfons tahta otuz sene kadar yaşadı ve memleketini bırakırken onu daha mamur daha müreffeh terketti.

O halde Alfonsun sukutunu

hazırhan asıl sebep nedir?

Alfonsun sukutunda başlıca amil, Fas seferidir. Bu sefer, İspanya için müziç bir kâpus idi. Fas felâketleri halkı son derece bitap düşürmüştü. General Silrestor Fas felâketleri yüzünden intihar ettiği zaman herkes bunun sebeplerini anlamak istemiş, fakat kiral meseleyi ört bas ettirmişti. Primoredivera diktatör olduğu zaman herkes kiralın bu işle alakadar olduğunu biliyordu. İspanya kanunu esaslı yedi sene muattal kalmış ve diktatörlük herkesi bizzar etmişti. Diktatörlük, münevver sınıfı kendine düşman tanıyordu. Halk kanununun temin ettiği hürriyetlerden müstefit olmak istiyor ve kiral kanunu esaslı aleyhtarlığıyla açıktan açığa itihap ediyordu.

Nihayet halk reyini açıktan açığa bildirmiş ve hükümünü vermiştir.

İspanyada yeni rejim bir sürü müşkülât ile karşılaşacaktır. Barsiloada ayrı bir cümhuriyet vücut bulmuştur. Katalyanın bhattı hareketini diğer vilâyetlerin de takip etmesi kuvvetle muhtemeldir. Madritte, cümhuriyetçiler, sosyalistler ve liberallar bir müddet için müttehit gibi hareket ediyorlarsa da aynı fikirleri taşımadıkları için ister istemez ayrılacaklardır. Sonra bunların karşısında kuvvetli bir muhafazakârlık da vardır.

İspanyada mühim bir kuvvet olan kilise, cümhuriyeti de şartsız ve kaytsız kabul etmemiştir. Cümhuriyetçilerin kilise ile müsademe edecekleri muhakkaktır.

Fakat İspanyada en büyük kuvvet, ordudur ve ordu kumandanlarının ve askerî rüesanın ne fikirde oldukları, henüz katiyetle anlaşılmiş değildir.

İspanyada umumî intihabı müteakip toplanacak meclis, devlet rejimini tayin edecektir. Bu meclis İspanyanın cümhuriyet mi, veya kirallık mı; olacağını tayin edecektir. Meclis, kiralığa karar verecek olursa o zaman kiralığa hangi hanedanın getirileceği mühim bir mesele teşkil edecektir. Cümhuriyete karavirildiği takdirde onun esasatı kararlaştırılacaktır.

Bundan başka İspanya eczasının federal esası dahilinde mi, yoksa umum merkezîyet esası üzerinde mi idare edileceği ayrı bir meseledir.

Elhasıl İspanyada müstakir bir cümhuriyet tesisi kolay bir iş değildir.

Onun için İspanya daha bir çok mühim hadiselerle sahne olacaktır.

GELİŞİ GÜZEL

Bir maznun

Bazı gazetecilerin tayyare ile uçması münasebetle nüktedan ve mizah esine bir muharrir harikulâde! bir bent yazıp neşretmiş. Maalesef bulup ta okuyamadığım, yalnız intişarını haber aldığım bu fıkra hakkında birisinin fikrini sordum:

— Harika, dedi, mizah üstadı şehri altüst edecek kadar kuvvetli nükteler bulmuş..

— Nasıl?

— Kanalizasyonları olduğu gibi havaya çıkarmak suretile...

***

İki levha

Geçen gün traş olmak için Beyoğullunda bir berber dükkânına girdim. Burası yeni ve tertemiz bir salondur. Süs, temizlik cihetinden bir kusur yoktu. Salonun mutena bir yerinde Gazinin bir başka duvarda da İsmet paşanın resmi asılıydı.

Fena değil, bu salona bu güzide resimlerin vereceği yüksek zinet aşikâr idi. Hoşuma gitti. Bir de ne göreyim Birinin altında:

Vendu

Diğerinin altında ise

A Vendre

yazılıydı.

Hey gidi Beyoğullu gene senin duvarların aralarında Türk büyüklerinin resimlerini ancak satmak maksadile sabilenler var demek...

***

Ziya Mollanın programı

Istanbul vilâyeti için müstakil olarak namzetliğini koyan Ziya Mollanın kendisine programı soran gazetecilere demiş ki:

— Benim programımı sormaya hacet, benim programımı bilmiyenler de mi? Bunu Mısır'daki sağır Sultan'de duydum...

Ben, bu suali soran gazetecinin rinde olsaydım:

— Peki ama, Molla Bey, herkesin dediği programınız şifahi söylenmiş üzerinden zaman geçtiği için, belki unutulmuş şeylerdir. Bunu yeniden yazıverelim, olmaz mı?

Derdim. Acaba, müstakil namzet zaman:

— Hayır, benim programım kaleme gelmez! mi derdi?

***

Bir levha

Istanbul meb'us namzetlerinden duracı Hayrullah Beyin resimlerinde dikkat ettiniz mi, hemen hepsinin arka sında şu levha görünüyor:

"Siparişatın işi peşin.."

Öyle görülüyor ki bu namzedinin pek sade lisan taraftarı değildir. Her meclis açılın ve Hayrullah Bey Saad Maksudi Beyle görüşsün de o zaman görürüz.

***

Fareler

Asmaaltında farelerle ha müceddedildi, ha ediliyor; ha mel'un hayvanların köküne kibrit suyu döküldü derken bir de haber alıyoruz ki Beyoğullunun bir tarafında fareler ihtiyar kadının vücudünü didik didik yemiyorlar.

Açtığımız mücadele sayesinde Asmaaltındaki peynirleri, pastirmaları kurtardık ama zavalı kocakarı güme güme desene!

Toplu İhtiyaç

Millî talebe birliği inhilal ediyor?

Bir akşam refikimizin yazdığına göre Hukuk, Fen, Tıp fakültelerile eczacı mektebinin Millî Türk Talebe Birliğinden çıkmak kararını verdikleri söylenmektedir. Bu takdirde inhilal edecek olan birliğin yerine yalnız Darülfünun fakültelerinin itirakile bir(Darülfünunlar klübü) tesis edilecektir.

Bican Efendi ve rüfekası : Çocukların haftası..

Maruf Bey — Oğlum, babanız nerde? Çocuklar — Ekmek almak için bakkala gönderdik.

Maruf Bey — Siz dururken yaşlı başlı adam, bakkala gönderilir mi ayol..

Çocuklar — Neden olmaz Maruf amca, bugün 23 nisan bir hafta bizim oluruz ötecek..

Şehir ve limanı kurtarmak için Baş muharririmizin bir makalesi münasebetile

Geçenlerde başmuharririmiz Mehmet Asım Bey "şehir ve limanı kurtarmak için, başlığı ile bir başmakale neşretmişti. Köse Raif Paşa oğlu Fuat Bey'in bu münasebetle yazıp gönderdiği bir mektubu aşağıya dercediyoruz:

Çok saygı değer Beyefendi!

Şehir ve limanı kurtarmak için, başlığı altında çıkan başmakaleye bezenmiş olan kaleminiz izlerindeki kaygı, İstanbul halkı yüreğinde çok derin yer tutan bir sormalık (mesele) zemini dir. Çünkü bununla yalnız iktisadi verimin değil, hayata doymadan gençleri alay alay avlayan ince hastalığın dahi sıkıca bir bağlantısı vardır. Kemirici sefaletle süzülen bu diyarda umumi gidışin tesirine hiç uğramamak çapır şirketlerimiz için de mümkün olamazdı. Hepimizin yaşayışına az çok bulaşmış olan bu sayırlığın (hastalığın) sebeblini, vefev kısmen olsun vapur şirketlerine yükletmek, bilmem adalet terazisinin dilini bir yana ağdırmaz mı? Şüphe yok ki o şirketler benim acemice avukatlığıma ihtiyaç değildir. Ben sanıyorum ki Boğaziçinde öten baykuşların çoğalmış Şirketi Hayriye biletlelerinin pazarlı oluşundan değildir. Çünkü geçmiş zamanda hali vakti yerinde olanlar kayıkla da oralara giderlermiş. Bundan dolayı mevsime göre kâh yalıda kâh şehirde oturma zevkinden esnaflı vazgeçiren sebep bu yüzden hasıl olan fazla masraftır; buna katlanabilecekler sayısının günden güne eksilmesidir. Vapur şirketlerimizin aşık ve hayranı değilim; ancak yazılmıyorsa zaman harbinden evvelki altın zamanlarda Boğaziçi bileti dört buçuk kuruş, dönüşü beş kuruş on para tutardı.

Veya buna benzer bir şeydi. Bu beş kuruş on parayı şimdiki düşük kâğıt kıymetine çevirecek ve bir az da hayat pahalılığını işe katacak olursak hiç değilse 52 buçuk ve belki de 55 kuruş bulur. Halbuki şirket köprüden binenlere gidip gelme için 46 buçuk alıyor; Boğaziçinde oturanları ise daha da az veriliyor, 37 buçuk. İdaresine hiç te bayılmadığım Sultan Hamit zamanında ekmeğin tam okkasına 45 para ve meşrutiyette 50 para verildiğine bakarak buna şimdiki düşkünlük farkını da eklersek bugün eklemek için ancak 12 buçuk kuruş; 4 — 6 dan olan et için 40 — 60 kuruş ve 70 paralık şekere 17 buçuk kuruş vermemiz lazımlı gelecektir. Bunlar için nasıl sözü ettiğimiz göz önüne getirilince anlaşılır ki Boğaz, Haliç ve Adalar hatları şirketlerini pahalı diye kınamak doğru olamaz. Vakti bunların tek elde birleşmesi idari masrafların bir kısmını kaldırmağa yardım eder. Ve bu yüzden birkaç kişi de belki ekmeğini kaybeder. Bundan da göç ürettirlerinin — ama pek cüz'î — düşmesi

iltimali hasıl olur. Şu kadar var ki düşünceler kasırgası içinde yuvarlanan ümit yine bostan karpuzuna sarılmış olabilir ve yapılan kaş çıkarılan göze değmez. İşte fırıncılar cemiyeti, kasaplar cemiyeti ve sair birlikler ve dernekler meydana. Böyle bir teşkilâta muvaffakiyet elverince fiat hemen artmakta. Acaba bundan köylünün kesesi mi doluyor? Haşa yalnız malı satan yetiştiriciyle son alan müşteri arasında birkaç tüfeyle birer miktar bal yalamış olur. Bu da onların hakkı değil mi ya? Çünkü ücret hizmet mukabilidir. O halde?

Şekerden, mekerden söz açmağa lüzum görmüyorum. Çünkü bunlar muayyen ve malûm bir maksadı temin için alınmasına ister istemez lüzum görülmüş tedbirlerdir.

Limanımızın ölgünlüğü, ruhu olan transiti başkalarına kaptırılmış olmasındadır. Umumi buhranın bununla ilişkisi devde kulak değilse de kuyruk gibi ikinci derecede kalır. İlâci ancak İstanbulun ticaret ve sanayi faaliyetini arttırmaktır. Bu da Pireye Selâniğe rekabet edebilmek için serbest mütaka teşkilinden ibarettir. Çok musip olan bu fikri zaten büyük adamlarımız düşünmüş ve tahakkuku için bundan üç yıl mı evvel B. M. Meclisinde bir teşebbüste bulunmuştu. Atılan bu adım İstanbullular çok sevindirmişti. Lâkin ehe doktorların evinde hiç umulmadık bir istihale ile liman şirketi şeklinde dünyaya geldi.

Bu müthiş bir hayal kırıklığı. Ser vet getirici bir müessesese yerine mevcut yiyen biri, ki halkıçlığı ve revlet eliği siyasetinde başlıca amaç bilen Cumhuriyet Halk fırkasının halkçı prensipine ne derece uyduğunu pek kestiremiyoruz ve bundan dolayı ne sebeple bu neticeye varıldığını bir türlü akıl erdiremiyorum. Vakti siyasetten anlamam. İktisadî bu sormalıkta siyasi bir ilişik görmediğim için hayretim pek samimîdir. Ümit ederim ki önmümüzdeki Millet Meclisinde İstanbul temsil edecek saygılı mebuslarımız bu şehrin hayati menfaatine çok sıkı bağlı bulunan serbest mütaka sormalığını (meselesini) layık olduğu ehemmiyetle göz önüne alırlar ve gereği gibi iş edinirler. Anadolunun mühim bir müşterisi ve dışarılık mallarına da en elverişli bir komisyoncu olmak itibarıyla İstanbulun canlanması vatanın umum menfaatine de alakadardır. Bundan dolayı diğer mebuslarımızın yardımlarını esirgemiyecekleri de kuvvetle ümit edilebilir. Bunu başaran Cumhuriyet Halk fırkasının gönüllü alıcı ve yeniden can verici prensiplerinin pek parlak bir âbidesini Tanrı dilerse hepimiz seve seve, çocuklarımızın istikbalini düşünerek olanca kuvvetimizle alkışlarız.

Önmümüzdeki mecliste bulunmağ

Dünyada Olan Biten Meraklı Şeyler

Pariste bir günde iki cinayet Bolonya ormanında güzel bir gezintiden sonra katil ve intihar!

Parisin Bulonya ormanında geçenlerde feci bir cinayet olmuştur.

Geceyarısı saat bire doğru Bulonya ormanından geçen bir yolcu biribiri peşine üç silah sesi işitmiş ve, yanında bir itfaiye neferi olduğu halde hemen koşmuşlardır. Ormanda mağara denilen bir yere gelince, yerde yatan bir kadınla bir erkek görmüşlerdir. Kadının sol kulağından kan sızıyor, erkeğin elinde, dumanı tüten bir tabanca duruyordu. Yapılan tahkikat her iki ölü hakkında şu malûmatı vermişti: Helen Barsilov isminde olan kadın bir rus muhaciridir, ve 30 yaşlarında vardır. Bundan üç sene evvel Parise gelmiş ve şoför Geabovski Golagani isminde, o da rus mültecisi bir delikanlı ile tanışmış ve sevişmişlerdi.

Fakat delikanlı pek fazla kıskanç-

lık alâmetleri gösterdiği için, kadın onunla beraber oturmağa tahammül edememiş, onun bu husustaki tekliflerini reddetmiştir. Nihayet, o akşam Bulonya ormanında gezerlerken şoför teklifini bir daha tazelemiş, gene ret cevabı almca tabancasını çekip sevgilisinin şakağına iki kurşun atmış ve bir kurşun da beynine sıkarak intihar etmiştir.

İKİNCİ CİNAYET

Öteki cinayet bütün mianasile esrarençizdir ve bir romana mevzu olabilir.

Bu cinayet te Pariste olmuştur. Troyon sokağında randevu kabul eden bir eve, geçen cumartesi günü bir çift giriyordu. Ev sahibesi, üç aydır her

hafta muntazaman aynı günde gelen misafirlerini kabul etti, ve yukarıya çıktılar.

Ertesi gün, sabahleyin, hizmetçi odayı açınca, kadını, yatakta, başı yatakların altında gördü, ve önce uyuyor zannetti, sonra biraz dikkat edince öldüğünü anlıyarak yaygarayı bası. Kadın, hakikaten ölmüştü. Maama fihi, vücudu daha sıcaktı. Erkek kaybolmuştu.

Kimse kadının kim olduğunu bilmiyordu, yapılan uzun tahkikat neticesinde nihayet kendisinin Andre Pike isminde evli ve 2 çocuk anası olduğu meydana çıktı.

Kadın 20 yaşında güzel, yeşil gözli, 1.5 çamaşırıları kâmil pembedir. Polislin bütün taharriyatına rağmen erkeğin izi bulunamamıştır.

İngiltere Sovyet dampingine karşı ne yapıyor?

Meb'us Loker Lempson Avam kamerasına cebri çalıştırma ile istihsal edilen emval ve eşyanın İngiltereye dahil edilmesini meneden bir kanun lâiyhası vermiştir. Meb'us bu lâiyhayı müdafaa için söylediği nutukta bu memnuniyetin hem ahlâki ve hem de iktisadi bir tedbir olduğuna işaret ederek bunu bahusus Rusyaya karşı tatbik etmek lâzım geldiğini söylemiş ve Rusyanın böyle bir muameleye müstahak olduğunu ispat için eski sahiplerinden gaspedilen çiftliklerde milyonlarca köylünün ücretsiz ve köle gibi çalıştırıldığını ve bu suretle bedava deneyecek kadar ucuza ve zararına mal edilen eşyanın oralarda da ihtilâle meydan vermek için harici piyasalara yok pahasına sevk edildiğini ileri sürmüştür. Meb'us müteakiben Rusya da bu gibi ahvalin mevcudiyetine ihtimal verdiğini itiraz etmele hükû-

metinin buna mâni olmak için hiç bir teşebbüste bulunmadığını zikretmiş, Liberyadaki köle ticaretini kaldırmak için Liberya hükûmetine tatbik olunan muamelenin Sovyet hükûmetine de tatbikini temin için Cemiyeti Akvama müracaat edilmesini teklif etmiştir.

Hükûmet azasından Taylor kanun lâiyhasına itiraz ederek bunun Rusyaya karşı gizli bir hücum manasını ifa ettiğini ve inkısafa yüz tutan İngiliz — Rus iktisadî münasebatına hâle vereceğini söylemiştir. Lâyiha 130 reyeye karşı 166 reyeye reddolunmuştur.

Londra, 22 — İngiltere hükûmeti geçen haziranda Cenemrede toplana say ve amel konferansı tarafından hazırlanıp cebri çalıştırma usulünü kaldırma muahed projesini daha şimdiden bütün İngiliz müstemlekelelerinde ve İngiliz mandas altındaki hükûmetler de tatbik karar vermiştir.

Sefaretlerde

İngiliz sefiri dün Ankaraya gitti İngiltere sefiri Sör Corç Klark dün akşamki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Sör Klark bugün Ankaraya muvasalat edecek olan Lord Adlon'ı orada karşılayacaktır.

kısmetiniz dağareğinde çıkması gayretinizin bu çığırda yemişini görmek ümidine samimi saygılarımı üstelerim Efendim.

Köse Raif Paşa oğlu
R. M. Fuat

Rif kahramanı ve Amerikalılar

Rif kahramanı Aptülkerimin Fransızlar tarafından "Reünyon", adasına neyedildiği malûmdur. Rif dağlarında altın madenleri bulunduğu ve Aptülkerimin bunları bildiği Amerikada şayi olmuş ve bunun üzerine bir Amerika sendikası temsil eden bir Amerikalı muhteşem bir yatla bu adaya gitmiş ve Aptülkerimi «altın madenleri imtiyazını vermek şartile», Rife kaçırmayı teklif etmiştir. Memleketinin hasretini çeken Aptülkerim bu teklifi der-

Hollivut doktorları kaçacak?

Nev York, 22 — Zabıta büyük bir uyuşturucu maddeler acentesinin de terlerinde Hollivut doktorlarında birçoklarının isimlerini bulmuştur. Aktör ve aktrislerden henüz kimsinin ismine tesadüf olunmamıştır.

Velihti getiren vapurda hayat

İngiltere veliahtını Avrupaya getiren mekte olan Arlanza vapuru yolcular büyük eğlenceler içinde seyahatlerini devam ediyorlar. Vapurun sinemasında prens tarafından Afrika seyahatini de alınan ve yerlilerin yaşayışlarını vahşî hayvan avlarını, fil sürülerini hücumunu gösteren heyecanlı filmle gösterilmektedir. Vapurda her türlü spor tertibatı vardır. Prens vaktini mühi mbir kısmını sporla geçirmektedir. Akşam çaylarında birçok İngiliz ve ecnebi kadımları prensle dans etmeğe imkân bulmaktadırlar. Vapur ve liahit Lizbonda karaya çıkaracak prens orada mahdud bazı merasimlere iştirak edecek ve oradan kruvazörle İngiltereye dönecektir.

Gelenler gidenler

Taymis gazetesinin Los Angeles muhabiri M. Josef Şerer bir devrialem seyyahatine çıkmış ve Asya tarihile şehrimize gelmiştir.

Muharrir evvelki akşam radyoda ve dün akşam da Y.M.C.A. cemiyetinde sinema hakkında bir konferans vermiştir.

Japonya sefiri M. Yoşida Ankaraya gitmiştir.

hal rettetmiş ve: "Ben memleketi satmak için geri dönmek istemem", demiştir.

Tefrika numarası: 115

Yazan "Garp cephesinde...", müellifi Erik Maria Remarque

— Ne kadar sulh gelmiş olursa olsun... Her tarafta hâlâ harp haberleri mevcuttur.

İçli gazeteye bakıyorum. Üzerinde birçok haberlerin etrafı kalemlerle çizilmiş.

Harp estri S... dün Cezairden gelmişti. Zevcesinin dostlarından biri ile münasebette bulunduğunu haber alınca karısını bir kurşuna yere sermiş, dostunu yaralamış ve kendisi intihar

etmiştir. Meeruh hastaneye nakledildi hayati tehlikesidir...

Geçen ayın on sekizinde bir otomobil şoförü ile ücret mes'alesinden kavga eden bir müşteri şoförle bir müddet ağır kavgası ettikten sonra tabancasını çekerek şoförü vurmuştur. Şoför derhal ölmüştür.

Leitzovdaki çelik miğferlilerden ikisi mülazim Şeh'e komünist olarak bildirilen on iki köylüğü kurşuna dizmişlerdir. Köylülerin komünist olduğu tahakkuk etmemiştir.

Çilingir F... hane sahibi ile kavga ettikten sonra herifi bıçakla vurmuş ve öldürmüştür. Hane sahibi kirayı çoğaltmak istiyordu. F... ise harp cephesinden büyük mecruh olarak gelmiş ve başında ameliyat icra edilerek bundan on beş gün evvel hastaneden çıkmıştı.

Dün arkalarında asker elbisesi bulunan bir takım adamlarla dolu bir kamyon banker (L) nin kapısı önünde durmuştur. Kamyondakiler bankere ramak istemişlerdir. Banker mü-

esseseyi taharri edenlerin adeta yağma ettiklerini görünce hemen zabıtaya haber göndermiş, Zabitanın gelmesiyle beraber damakallı bir harp başlamış... Haydutlar kendilerine siperler yaparak iki polis memurunu ve altı yaşında bir kızcağızı vurmuşlardır. Nihayet dandan dama kaçmağa muvaffak olmuşlardır.

Ludvig sahifeleri çevirdi diyordu ki:

— Bak şurada.. Şurada.. Şurada.. Hepbirakla vurulan, öldürülen, rovel verile ademe gönderilenler... Bunun listesi müthiş bir yekûnu tutuyor. Öldürmek adeta itiyat olmuştur. İlk defa tüfeğimi omuzlayarak bir adam öldürdüğüm zaman kendim ile mazideki hayatım arasında dolmaz bir uçurum açtığımı anlamışım. Bu uçurum bir türlü dolmadı. O ilk kurşun bizim için nakabilli tamir bir vaziyet doğurmuştu. Onunla (hayatı beşer) e karşı hürmeti unuttuk. — Eli ile gazetelere vurarak — şu okuduklarımız onun neticesidir. Resmî bir elbise çıkarılır fakat senelerin hakkettiği bir iz silinemez. Onu bir müddet unutabiliriz. Fakat

o daima yanımızda hazır durur. Bana bakıyor:

— Büyük meydanı. Velin mitrayöz ateşi altında öldüğü sırada sen de bunu anlamadın ya! Sana temin ederim ki o sırada ellerimizde tüfeklerimiz olsaydı Alberin yaptığı gibi biz de şursuzca ateş ederdik.

Rahe bacaklarını uzatıyor:

— Onun için onu ne yapıp yapıp kurtarmalı Ludvig.

Ludvig gözlerini kaldırıyor Rahe devam ediyor:

— Eğer bir otomobilimiz ve altı tane kadar soğuk kanlı arkadaşımız olmasa iş yolunda giderdi. Meselâ tam mahkemeye götürüldüğü sırada böyle bir şey kolay olur. Mahkeme binası önünde gürlü çıkartırız ve ikimiz Alberi otomobile atıp kaçarız...

Ludvig bu sözleri dinledikten sonra başını sallıyor:

— Olmaz Jorj... Albere boş yere zıyan veririz. Muvaffak olamamaklarımız imkânı var. Halbuki halihazırda Alberin az bir şeyle yakayı sıyırmayı ihtimali vardır. Hem de bir noktada daha var; onu kaçmağa razı edemeyiz... O kaçmak istemiyor..

Rahe başını iki eli arasına alarak Ludvig yüzü meyus, ve karanlık..

Homurdanıyor:

— Zannedersen hepimiz mahvolmuş adamlarız.

Hiç biri cevap vermiyor. Odayı boşluğu bir sükân ve endişe kaplıyor.

***

Uzun müddet Ludvigin yanında yalnız kalmıyorum, başı elleri arasında diyor ki:

— Hepsî faydasızdır. Ernst.

Fakat cihan, hiç harp olmamış gibi dönüyor. Az bir zaman geçince halklarımız sınıflarda sıralanarak harbin menkabelerini dinliyecekler ve mektebin sıkıntısı tesirle harpte bulunamadıklarına acacaklardır. Of.. 17 yaşında kan dövmek hevesi ne kapılmak.. Kafam patlıyacak Ernst..

— Ludvig..

Yanına oturuyorum ve kolumu omuzlarına koyuyorum...

(Bitmedi)

Müstakil namzet Refet Paşa diyor ki :

(Üst tarafı 1 inci sayfada)

madığını zannediyorum. Refet Pş. lâyiktir, Refet Pş. nin fikir ve kanaatleri muhtelif zamanlarda muhtelif vesilelerle söylenmiştir.

Refet Pş. cümhuriyetçimidir? Saltanat hükümetinin yıkılması teşebbüsüne iştirak etmiş ve bu yolda çalışmış bir adam zannedirim ki cümhuriyetçidir ve gene zannedirim ki Refet Pş. milliyetçidir de... bunu bilmem izaha lüzum var mıdır?

Bugünkü gazetelerden birinde Tarakkiperver fırka lâyık değildir, nizamnamesinde de bu cihet musarrabı, şimdi müstakilen namzetliklerini koyan eski tarakkiperver fırka erkânı bundan tegafül ediyorlar, deniyor, buna ne deziniz?

Bu işte tegafül eden her halde ben değilim. Şimdi bende ne tarakkiperver fırkasının programı vardır, nede nizamnamesi... Fakat mevzuu bahsolan altıncı madde sarahatle hatırımdadır. O madde tarakkiperver fırka efkâr ve itikadını diniyeye riayetkârdır şeklindedir, yazıldığı gibi "ananatı diniyeye riayetkâr,, şeklinde değildir... Bu iki kelime arasında çok mühim fark vardır, Ananat diniyeye riayetkâr olmak başka şeydir, halbuki itikadını diniyeye riayetkâr olmak ise lâyıklığın asıl kendisidir. Lâyıklık pek yanlış tabirlere uğramıştır. Tarakkiperver fırka tam lâyıkta, itikadını diniyeye riayetkâr olmamak lâyıklık haricine çıkmaktır.

Tarakkiperver fırka faaliyet sahasından çekildi, aradan zaman geçti, şimdi Tarakkiperver fırkanın eski erkânından muhtelif kimseler müstakil mebusluklara namzetliklerini koyuyorlar. Bu, Tarakkiperver fırkanın yeniden faaliyet sahasına geçmesi volunda bir mana ifade etmez mi?

Tarakkiperver fırka bugün faaliyet sahasında değildir. Ben namzetliğimi koyarken "müstakillen,, çalışacağımı söyledim, bahsettiğiniz gazetenin bugünkü yazısı olmasaydı Tarakkiperver fırkayı hiç mevzuubahsetmek istemezdim; çünkü ben maaziye gözlerini kapamış bir adamım, yalnız istikbale bakıyorum, yalnız Türk cümhuriyetinin istikbali yolunda çalışmak istiyorum. Tarakkiperver fırka teşekkül ettiği zamana göre mensuplarının efkârının muhassasıdır. Benim şahsan Tarakkiperver fırkanın iştirak ettiğim ve etmediğim fikirleri olabilir, Bir fırka bir şahıs demek değildir, bir muhassaladır, Tarakkiperver fırka da böyle idi. Tarakkiperver fırka senelerin arkasında kalmıştır, Tarakkiperver fırkanın programı da senelerin arkasındadır. Orada istenilen bazı islahat vardı ki bilâhara geçen zaman zarfında bu islahat yapılmıştır, Tarakkiperver fırkanın programındaki bazı maddeler bu suretle hükümsüz kalmıştır, sonra gene meselâ bir dereceli intihap gibi bazı maddeler de vardır ki o zaman zamanı idi, bilâhara tekevvün eden yeni hadiseler neticesinde bir dereceli intihap acaba bugünün işi mi?

Bilmiyorum; belli değil, bu tecrübe ile anlaşılır, yeni parlamentonun seviyesi buna müsait midir? Bu hiç olmazsa belki iki senelik tecrübe ile anlaşılacaktır. Ve gene Tarakkiperver fırkanın programındaki bazı maddeler de

bugünün talâkkilerine uygun değildir.

— Şu halde Terakkiperver fırkanın programı bugün için geri bir programdır, diyorsunuz!

— Elbette... insanın fikri, beşerin duygusu ve bir milletin ihtiyacı zamanla tebeddül eder. Fırka programları da bu tebeddüle tabaan tekâmüle tabidir. Terakkiperver fırkanın programı birkaç senedenberi uyudu ve işlemedi. O fırka ile Halk fırkasının programı arasında çok mühim farklar vardır. Çok mühim ve düşündürücü farklar... Meselâ Halk fırkası hükümeti "Devletçiyim!" diyor, fakat yaptıkları devletçilik değildir, bence takip ettikleri siyaset "himaye usulü,,dür. Devletçilik kapitalizm karşıdır, himaye usulü ise sermayenin korunmasıdır.

Halk fırkası hükümeti bunu yapıyor, bu devletçilik değildir. Memlekette noksan olan ve memleketin ihtiyacı olan sermayeyi kendi kuvvetile takviye ederek kapitalizmin yardımına gitmek demektir. Ben nazariye itibarile hakiki etatizm, fakat ameliyatta bunun imkânlarını aramak lâzımdır, bu imkânlar şimdilik var mıdır, bu cihet tetkik edilmelidir.

Çünkü devletçiliğin mensubun sınıfını ihdas etmesi ihtimali vardır; ve bu demokrasisi kuvvetli memleketlerde belki cidden iyi, ve fakat noksan olan yerlerde belki de çok tehlikeli bir şeydir. Binaenaleyh etatizmle beraber demokrasiyi de düşünmek ve onu memlekette yerleştirmek lâzım gelir.

Sonra meselâ ben şehremlerinin mensup olmasına aleyhtarım, belediye intihabatında ve işlerinde halkın hakiki rey ve arzusunun tecellisine imkân bırakılmalıdır. Belediye reisleri de muntahap olmalıdır. Bu, memlekette sarsıntıyı mucip olmaksızın siyasi terbiyeye de hizmet eder.

Bizim bu gün gösterdiğimiz şekle nazaren belediye intihabatının meclis intihabı ile alakası başka memleketlerde olduğu kadar kuvvetli değildir.

— Intihap edilecek olursanız mecliste mürakabe vazifesini ne suretle ifa edeceksiniz?

— Bizi oraya gösteriş olarak çağırıyorlar, bizden muhalefet istiyorlar. Orada hikmeti vücudumuz bu olacaktır fakat muhalefet demek yıkmak ve kavga etmek demek değildir. Haklıyı, doğruyu evinde oturduğu zaman dahi alkışlamak ve açık söylemek memleketi seven bir adamın borcudur. Bizim yapacağımız muhalefet memleketin hesabına kaydolunabilecek muhalefetlerden ve esas itibarile de memleketin siyasi terbiye seviyesini yükseltecek muhalefetlerden olmalıdır. Böyle olmayacak sa yerimizde oturmak çok iyi bir şeydir.

Feridun Fikri B. neler söylüyor

Şehrimizden müstakil namzetliğini koyan esbak Dersim meb'usu avukat Feridun Fikri Bey dün kendisile görüşen bir muharririmize programını şu suretle anlatmıştır:

— Programım bilhassa asrı hukuku amme ve cümhuriyette siyasi, iktisadi hürriyetin temini, adaletin güzel tezvi için kat'i tedbirler, halkımızın kudretile mütenasip maliye esaslarını müdafaadan ibarettir.

Bir kere halkın hakkı intihabı ve

hürriyeti matbuat, hürriyeti içtimaiye ve sair hürriyetlerden her an daha ziyade istifadesi için kanunî tedbirler alınması lüzumuna kailim. Şüphe yok ki bugün güzel bir yola giriyoruz. Bu da makamı iktidarın memleketin terbiye siyasesini tekâmül ettirmek yolundaki ameli azmidir.

Bütün mesele bu azmin siyasi hürriyet prensipine itimat ederek inkişafında ve siyasi hürriyetinden istifade etmek isteyen halkın da bu yeni hayat ta gayet hesaplı ve mutedil davranmasındadır. Her demokrasiye zaten hürriyeti siyasiye bu sayede inkişaf etmiştir.

İşte ben eğer intihap olunursam me saimle bu iki mühim umdenin mezmine büyük bir hayırlılıkla çalışacağım. Bu devre intihabiyede Yunanistan, Belçika, Almanya intihap kanunlarını mütalea ederek gayet esaslı bir şekilde ve bir dereceli intihabı muhakak kabul eder bir surette bir intihap kanunu vücuda getirmek birinci prensipimdir.

Sonra muhakemelerimizin teşkilâtında çok esaslı tadiller yapılmak lâzımdır. Memlekette hâkimi münferitli geavdet edilmeli hâkimlerin adedinden istifade olunmalıdır. Sonra sulh hâkimlerinin usulü muhakemesini mümkün olduğu kadar asliye mahkemelerinin işlerine de tatbik etmeli. Şimdi yapılan tebliğat ve tahkikat usullerini seri bir şekilde sokmalıdır. Mahkeme temizinin teşkilâtında da esaslı değişmeler olmalıdır.

Bunlar o kadar mühim şeylerdir ki artık hatta bir sene bile beklemeğe tahammülü yoktur. İcra ve iflâs kanununda yapılacağı söylenen tadilat kâfi değildir.

Muamelâtı icraiye cidden bütün arkadaşlar mutabiktir ki çok müşkülâta maruz kalmaktadır. Ceza usulü muhakemesine gelince bu kanunda da takibatı güçleştiren ahkâmın esaslı şekilde ve süratle değiştirilmesi lâzımdır. Noter harçları da azaltılmalıdır. Elhasıl kanaatimce bütün adliye kanunların süratle, memleketin ihtiyacına uygun bir şekilde konulması icap ediyor. Bu işin usullere taallük eden kısmının kat'iyen meclisin bu fevkalâde içtimada intacı lüzumuna kailim.

Bütçemizin 220 milyon küsur liraya vasil olmuşken şimdi mühim bir nispette tenzilât yapılmak noktasının düşünülmesi de gösterir ki her idarenin en mühim işi olan maliye ve bütçe meselesine gayet mümsik davranarak bütçe tanzimi anı gelmiştir. Tekmil vergi kanunlarının gayet esurane ve halkın lehine tahfifi baştan başa tadili ve bir taraftan masarif ve inşaat ve sair bütçeyi kabartan kalemlerin menafii memleket dairesinde bir an evel azaltılması ve halkın teneffüsüne mâni olmayacak şekilde tanzimi zaruridir.

Feridun Fikri Bey lâyıklık meselesi hakkında da demiştir ki:

— Lâyıklık demek dinin devletten ayrılması ve Allaha ait olanı Allaha kaysere ait olanı kaysere vermek dürtürü demektir. 19 uncu asırda Avrupada birçok demokrasi bu prensipi kabul etmiş ve asrı hukuku âmmenin bu ciheti en mühim bir düsturu haline gelmiştir. Ben bütün mevcudiyetim ile asrı hukuku âmmenin meşbuuyum her şeyi asrı hukuku âmmeye isal etmek isterim. Binaenaleyh lâyıklık de bunun en başında bir düsturdur.

Kâzım Kara Bekir Pş. diyor ki

Istanbul meb'usluğu için müstakillen namzetliğini koyan mefsuh. Terakkiperver Cümhuriyet fırkası lideri Kâzım Karabekir Pş. gazetecilere şunları söylemiştir:

— Cümhuriyet Halk fırkası reisi Gazi Hz. fırkalarının yaptıkları ve yapacakları işlere dair olan programlarını meclis kürsüsünde samimi tenkit edecek muhalif şahsiyetleri davet ettiklerinden icabeti memleket ve milletimize karşı bir vazife telâkki ettim.

Müntehibi saniler tarafından intihap olunacağınıza emin misiniz, diye soruyorsunuz.

Bu hususta hiç fikrimi yormuyorum. Ben namzetliğimi koymakla bir vazife ifa ediyorum. Müntehibi saniler de tabii millete karşı olan vazifelerini yaparlar.

Program meselesine gelince: Esasen H. fırkasının programını tenkide davet ediliyoruz ve henüz bir fırka halinde değiliz.

icabederse dört senelik fasıla zamanında tahassül etmiş yeni şekillere nazaran bir program da tertip ederim.

Şahsiyetim ve içtihatlarım aşağı yukarı malumdur. Ben memleketi iyi tanır, terakkî ve tekâmül taraftarı bir insanım. Meclis kürsüsündeki sözlerim programımı vazihan gösterecektir.

Şimdilik şunu söyleyeyim ki birinci fikrim tek dereceli intihaptır.

Tek dereceli intihap olsaydı ben kendi namzetliğimi ilk günü koyardım.

Meclise çıfçı ve amele sınıflarına mensup meb'uslar alınması gayet tabiidir.,,

Cafer Tayyar Pş.

Tekirdağ 24 —Esbak meb'uslardan Rahmi, Keşanlı Zati B. lerle Cafer Tayyar Pş. Tekirdağ intihap heyeti teftişiyesine müracaat ederek müstakillen namzetliklerini koydular.

Yeni namzetler

Dün yeniden 21kişi müstakillen namzetliklerini koymuşlardır. Halil Mithat B., iktisatçı ve muharrir-Muharrem bey, Süngercilik ve dalgıç mütabassısı-Hasan Ahmet bey, Hasan ecza deposu sahibi-Hacı İbrahim zade Cemal Nusret bey, Tütün tüccarı Aziz efendi, Sabık şark şimendüferleri meclis mürabhası-Osman Efendi, Yedi kule atelyesi montaj başısı Çıbuğlu Hasan Cemal, Almanyada tahsil görmüş mühendis Sudi bey, Esbak Rize meb'usu Hidayet bey, Mefsuher serbest fırkanın Şişli ocak mümessili Aşiret oğlu Hulûsi bey, Sebat mobilya fabrikası sahibi Faik Ali bey, Şair Hasan Tosun bey, mütekaat erkânı harp miralayı Mehmet Hulusi bey, Canbaz hanı müsteciri Kenan Ömer bey, Esbak adliye müsteşarı Mehmet Hayri bey, Binbaşı mütekaidi Nağit bey, Posta ve tograf mütekaidi Sait bey, Ayakkabıcılar eemiyeti azasından terlikçi Vahit bey, Hayvan borsası kâtiplerinden Sadullah izzet bey, Süvari yüzbaşılığında mütekaat Güneş Necmi bey, Emiralı adası sahibi Halim bey Yeşilköyde çiftlik sahibi, Selânikli Ahmet bey: Evvelce izmit Sultanisinde muallimli yapmıştır. Sonradan da bir çok gazetelerde sermüretteplik etmiştir. Evvelce müracaat edenler ise şunlardır:

Bahri reis. Ahmet Salih, Hüseyin Cahit, Besim Şerit, Adil Süleyman, Ali Galip, Feridun Fikri, Refik ismail, Ali Seydi, Ahmet Azmi, Arif Oruç, ismail Şefik, Süleyman, konsoliteçi Asaf, Hasan Rıza, Feyzi Arif, Refik Firaki, Lütfü, Cemal Uğuz, Ziya Molla, Ahmet Osman, müfettiş mütekaidi Fethi, Galip Kemali. Halit Cemal beylerle Rafet, Kâzım Karabekir, Cemil paşalar.

Bu suretle şehrimizde musta-

killen namzetliklerini koyanların adedi 49 a balığ olmuştur. Bunlardan Cemil Paşadan maadasının programları yoktur.

Dün geç vakit heyeti teftişiyeye gelerek istida verenler arasında bulunan Güneş Necmi B. bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Tesalyahım, Yunan meclisi meb'uslarında Selânik meb'usluğu yaptım. Serfiçede çıkardığım bir gazetenin sahibi idim. Mecliste muhacirlerin hukukunu müdafaaya edeceğim.

Tütün tüccarı Cemal Nusret bey de intihap edilirse mecliste ki işini şu suretle hülâsa etmektedir:

Aşağıki mevzular üzerinde çalışacağım:

1) Memleketimizin ticareti hariciye cephesinde çalışan Türk ecnebi tüccar ve komusyoncu bilâ tefrik bütün ihracatçılara ve bu maksatla müteşekkil bilumum teşekküllere azami surette teshilat gösterilmesi.

2) Hariçten ihtiyacımız olan mühim yekûnlar teşkil eden murrayen mevat ve eşyanın mevadı müstahselemizle mübadelesinin temini için ithalatın kısmen devlet kontrolu altına alınması ve mezkûr mevat ve emtiay, hariçten satın alacak ithalatçıların ancak mübayaat bedellerini naktan Devlet Bankasına tevdi ederek mübadeleten alacakları bonolarla mübayaat yapabilmelerinin mecburiyeti kanuniye ile temini.

3— Harici borçların da aynı tarzda bonolarla halı hazırda hükümetçe tespit olunmuş taksit miktarları üzerinden yukarıda maruz ödeme usulü ile iftasının usul ittihazile halı hazırda ödeme tarzının memleket iktisadiyatında açtığı rahnelere ve bu yüzden zaman zaman tahaddüs eden kambyo buhranlarına nihayet verilmesi;

Bütün bu maruzatımızdan başka millet ve memleketin refah ve selâmeti Cümhuriyet ve inkişafın beka ve resaneti için mevcut düşüncelerim Cümhuriyet H. F. umumi riyasetinin intişar eden programında yazılı olanların ayndır.

Hayvan borsası kâtiplerinden Vahit B. de şunları söylemektedir:

«Türk oğlu Türküm. Vatan işleri için yorulmadan şuurla çalışacak bir çağda ve fitretteyim. Ne öğünecek ne de hicap duyacak bir mazim vardır. siyasi hayata bu istida ile atılıyorum.»

Ben değilim!

Baro inzibat meclisi azasından avkat A. Galip B. müstakillen namzetliğini ilân eden Ali Galip B. in kendisi olmadığını bildirmektedir.

Nazmi Ziya B. namzetlikten feragat etti

Güzel san'atlar akademisi muallimlerinden Nazmi Ziya Beyin müstakillen namzetliğini koyduğu yazılmıştı. Nazmi Ziya B. namzetliğini koymaktan sarfı nazar ettiğine dair heyeti teftişiyeye dün şu mektubu göndermiştir:

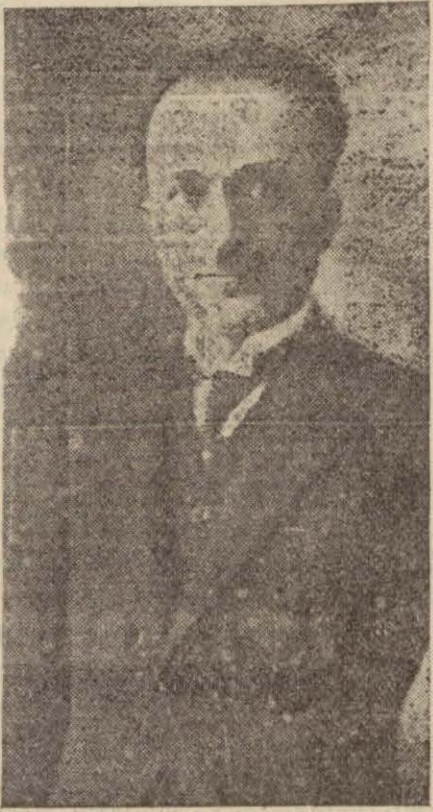
Heyeti Teftişiyeye Riyaseti Âliyesine Cümhuriyet Halk Fırkasına mensup ve programına sadık olduğum için müstakillen koymuş olduğum namzetlikten feragat ve sarfı nazar ettiğimi arz ederim.

Halk Fırkasının bu devre için yeniden gösterdiği Meb'us namzetleri

Ankara namzetlerinden Eşref B.

Kütahya namzedi avukat İsmail Hakkı B.

İstanbul namzedi Hamdi B.

Antalya namzedi doktor Nazifi Şerif B.

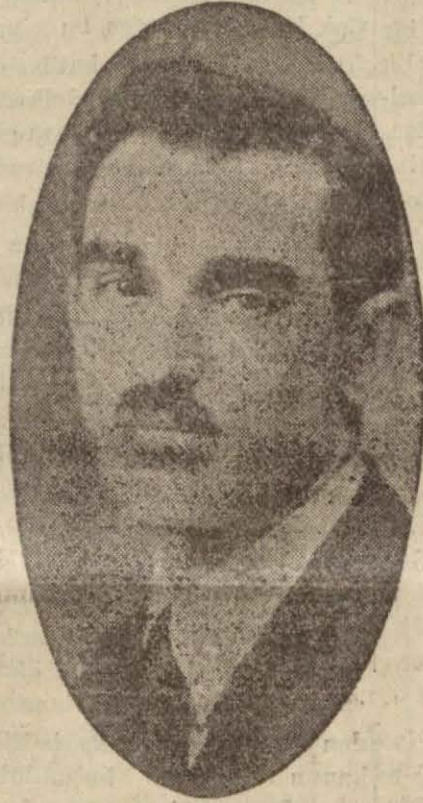
Trabzon namzedi avukat Raif B.

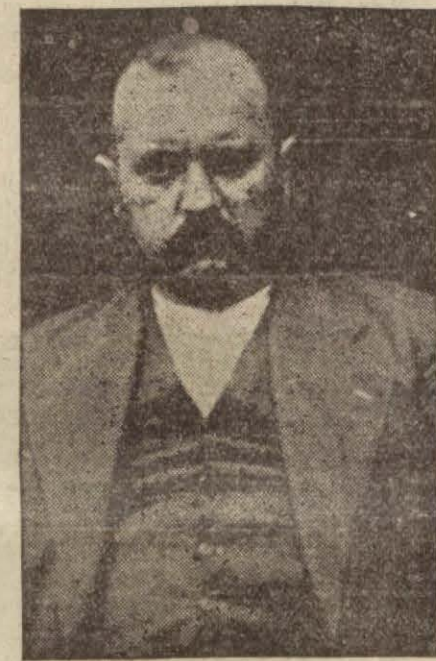
Muş namzetlerinden Hasan Reşit B.

Adana namzedi Resul oğlu Ömer B.

İstanbul namzedi Hasan Vasıf B.

Manisa namzedi Halil B.

Mersin namzetlerinden Süleyman Fikri B.

İzmir namzedi Mehmet Sadettin B.

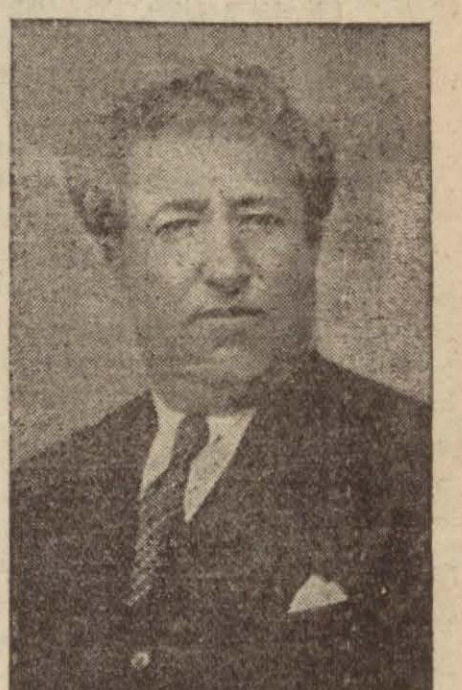
Cebelibereket namzedi İbrahim B.

Mersin namzetlerinden Hamdi B.

Zonguldak namzedi Esat B.

Muğla namzedi doktor Hüseyin Avni B.

Mentешaya namzet İzmir ticaret Odası kâtibi umumisi Turgut B.

Ankara namzedi Aptullah Muslihittin B.

Kayseri namzedi avukat Saif Azmi B.

Kütahya namzedi Davut oğlu Ömer B.

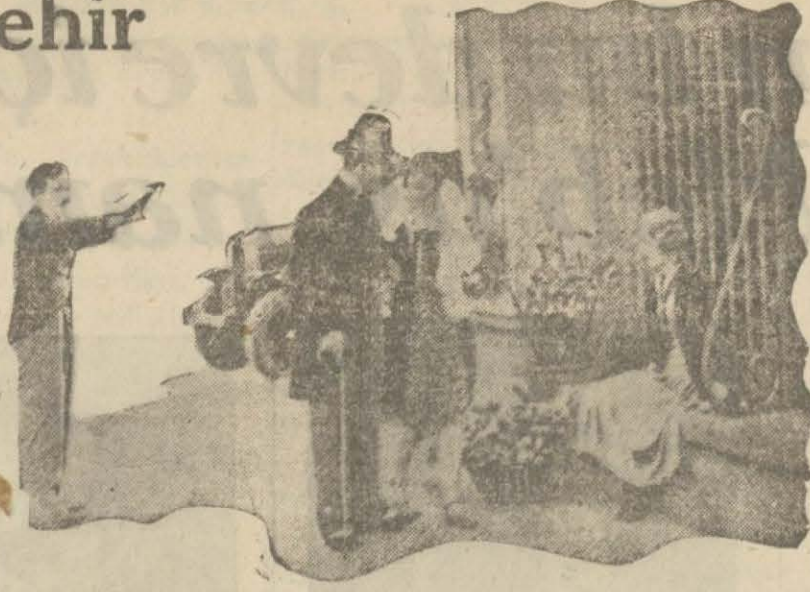

Tokat namzedi avukat Nazım B.

Charlot ve Şehir ışıkları

Sessiz Sinemanın sözlüye bir hücumu olan bu eser Matbuat şerefine verilecek bir gala müsameresi ile yarın akşam gösteriliyor

"Şehir ışıkları"ndan bir sahne

Londra sinemaları pazarları açılacak!

Mühim münakaşalardan sonra..

Londra, 21 — Sinemaların Pazar günü açık bulundurulmasını gayri kanunî addeden mahkeme kararından beri pazar eğlencelerini teviz etmek mü nasip olup olmadığı etrafında halk arasında çıkan münakaşalar malumdur. Bu hararetle münakaşalar yüzünden hususî bir ehemmiyet kespeden bu meseleyi milliyetperver bir zihniyetle halletmeğe matuf kanun lâyihasının Avam kamarasında müzakeresi, büyük bir merak ve alâkayı mucip olmuştur. Çok hararetle geçen bu müzakerede fırka düşüncelerine kat'iyen yer verilmiştir. Muhafazakârlardan birçoğu amele kabinesi iktidara geçtiğinden beri ilk defa olarak amele mebusları ile birlikte rey vermişlerdir. Yalnız garibi şudur ki kanuna şiddetle muhalif olan bazı softalar pazar günleri tiyatrolarda temsiller verilmesine muarız değilken sinemaların açılmasına razı olmamışlardır. Buna sebep olarak ta tiyatro temsillerinin nezahatini ve buna mukabil sinema filmlerinin açık açık olduğunu gösteriyorlar.

Ahlâkî ve dinî mütalealara birçok ticarî menfaatler de karışmıştır. Bil farz tiyatro sahipleri sırf sinemaların rekabetini bertaraf etmek için bir rahane işletenler ise sinemalar yüzünden birçok müşteri kaybettikleri için kanun aleyhinde bulundular. Buna papasların vasi propagandasını da ilâve etmek lâzımdır. Rahiplerin teşviki ledir ki parlamentoya kanunun reddi için bir buçuk milyon imzalı bir mazbata verilmiştir.

Dahiliye nazırı Klaynes sinemaların pazar günü çalışmasını muhabir kanunu Avam kamarasına vermeden evvel bütün alâkadarların fikir ve mütaleasını da almıştır. Neticede kendisi sinemaların açılması lehindeki cereyanı bu tedbirin aleyhindeki cereyandan daha çok kuvvetli bulmuş tur.

Hayır müesseselerinin malî vaziyeti bu kanunun parlamentoya verilmesinde büyük bir âmil olmuştur. Çünkü pazar günleri sinema duhuliyelerinden alınan resim bu müesseselere terkönulmaktadır. Bu ise haftada 180 bin İngiliz lirası gibi büyük bir yekûn tutuyor. Bu para ile on binlerce fakir aileye yardım edilir ve dolayısıyla işsizliğin doğurduğu ıstıraplar azaltılır. İstırapları azaltmak ihtilâl tehlikesini uzaklaştırmak noktasından İngiltere hükümetinin ehemmiyetle takip ettiği hedeflerdendir. Amele fırkası İngilterede sefaleti ortadan kaldıracakları hakkındaki vaatleri sayesinde son intihabatı kazanmıştır. Bu itibarla zamanî hükümetinde fakrin ve sefaletin çoğalmasından dolayı bir karışıklık çıkması bir fırka için bu ölüm darbesi olacaktır.

Londra, 23 — Avam kamarası sinemaların pazar günleri açık bulunması na müsaade eden kanunu 210 muhalife karşı 258 reyyle kabul etmiştir.

Londra, 23 — Avam kamarası 1786 tarihli kanunda hükümetçe yapılan ta dilâtı kabul etmiştir. Meclisin bu kararı neticesi olarak İngilterede sinema ve tiyatrolar pazar günleri artık açık bulundurulacaktır.

Şarlı Şaplinin bütün dünyada büyük bir alâka uyandıran Şehir ışıkları filmi yarın akşam Artistik ve Opera sinemasında, Matbuat şerefine bir gala müsameresi olarak gösterilecektir.

Charlie Chaplin'in en genç resmi (1913)

Şarlinin bu filmi romantik bir pantominadır. Kat'iyen söz namına bir şey yoktur. Fakat seslidir.

Musikisi bizzat Şarlie tarafından yapılmıştır. Esasen senaryo da onunundur.

Filmin başında bir resmi küşatta nutuk söyleyenlerin düdüğü düdüğü diye garip seslerle taklit edilmiş pek hoştur. İşte filmin mevzuu.

Vaktile zavallı bir serseri vardır. Bütün malt mülkü tentiz bir isimden ibaretti: Charlie.

Charlie aylaktı. Yatacak yeri de yoktu. Şehirde dolaşa dolaşa nihayet, barınacak bir yer bulabildi. Charlie hemen içine girerek derin bir uykuya daldı. Çadira benzeyen bu yer ertesi gün küşat resmi yapılacak olan bir heykelin üstüne çekilmiş bir brandadan başka bir şey değildi.

Nutuklar söylenip bando muzika sesleri altında branda çekilince, halk abidesinin bir köşesine oturmuş olan Charlieyi hayretle gördü. Bu hayret dakikası geçince onu abideden indirmek istediler. Fakat Charlie kaydı ve büyük bir kılıca asılı kaldı. Charlie korkudan tiritir titirken birdenbire bando muzika milli marşı çalmaya başladı. Onu kurtarmaya koşan halk ta oldukları yerde put gibi dikilerek işu içinde marşı dinlemeğe başladılar. Charlie, bu esnada havada asılı kalmıştı.

Bu gülünç küşat resminden sonra, Charlie dolaşmağa başladı. Ve kör bir çiçekçi kıza rasgeldi.

O aralık bir otomobil geçti, gezip kızdan çiçek aldılar. Charlie de sokulmuştu. Kör kızcağız Charlieyi otomobilin bir centilmen zannetmişti. Charlie bir çiçek aldı, göğsüne takarak kalbi zavallı kıza merhametle dolu, uzaklaştı, ve yürüye yürüye deniz kenarına geldi. Tam o esnada, smokinli birisi, intihar etmek üzere kendini denize atıyordu. Charlie kostu ve onu kurtardı. Adam sarhoştı. Charlie'yi evine götürerek onu, hizmetçilerine en iyi dostu olarak tanıttı.

Sonra Charlie ile yeni dostu eğlenmeğe gittiler. Sabaha kadar eğlenip, ayrılırken milyoner Charlie'ye on dolar verince, Charlie hemen kör çiçekçi kıza hatırladı, ve gidip bütün çiçeklerini satın aldı.

Kızcağız, Charlie'yi, arasına kendini hatırlayan zengin bir adam zannetmişti.

Evine dönünce, büyük annesine bu hadiseyi anlattı.

Charlie, ahbabı milyoneri ziyarete gitti. Fakat milyoner zilzurna sarhoş olduğu için onu tanımadı, ve adamları vasıtasile kapı dışarı attırdı.

Charlie nihayet kendini çöpçü yazdırmıya muvaffak olmuştu. Fakat işine daima geç kaldığı için oradan da kovuldu. Felâket yalnız gelmez, derler, ne doğru. Charlie'nin dostu küçük çiçekçi kıza da hastalandı. Bu kadarla kalsaydı neyse, ev sahibi, eğer borcunu ödemezse kendini sokağa atacağına dair çiçekçi kıza bir de mektup yazmıştı. Charlie, ertesi gün parayı getireceğini vadetti, ve para bulabilmek için, canını tehlikeye koyarak bir boks maçı yapmaya karar verdi. Mükemmel bir dayak yeyip yenildikten sonra, metelik siz olarak döndü. Sefil, betbaht bir halde kaldırımları ölçmeye başladı. Tesadüf, eski dostu milyoneri, gene bulut gibi sarhoş olduğu halde önüne çıkarmıştı. Milyoner, bu sefer onu tanıdı. Evine götürerek kendisine bin dolar hediye etti. Charlie bu para ile kızın ev kirasını ve borçlarını verebileceğini,

Charlie Chaplin, Charlet

üstelik ameliyat yaptırıp çiçekçi kızın gözlerini açtırabileceğini düşünerek sevinmişti.

Bu esnada, milyonerin evine hırsızlar girmişti. Polisler yetişip onları yakaladılar. Fakat Charlie'de bin doları görünce onu da hırsızlarla beraber zannederek alıp götürmek istediler. Charlie ellerinden kaçıp kurtuldu. Ve dostu çiçekçi kıza gelip parayı verebildi.

Polisler tekrar yetiştiler, onu hapse attılar.

Aylar geçti, Charlie hapisneden çıktı. Acımacak bir halde şehre döndü. Orada, bir çiçekçi dükkânında, artık gözleri açılmış olan küçük dostunu görünce hayret ve sevinç içinde kaldı. Kız, tanımadığı halde ona tebessüm ediyordu. Tuttu, Charlie'ye, bir milyonerin kendine acıyıp yardım ettiğini, onun sayesinde gözlerinin açıldığını anlattı, ve milyonerin tekrar geleceğini vadettiğini söyledi.

Charlie'nin saf gülüşü, küçük çiçekçinin ta kalbine kadar işliyordu.

Charlie'ye çok acımış olan kız ona çiçek ve para vermek istedi. Fakat eli eline değer değmez, kız onu tanıdı, ve milyoner zannettiği hamisinin bu sefil ve zavallı serseriden başka birisi olmadığını anlattı.

Film burada bitiyor. Kızın Şarlı'ya karşı ne muamele yaptığı, hakikat karşısında nankör veya minnettar olduğu meçhul bırakılmış.

Bu, pek güzel bir bitiş. Tıpkı Pirandello'nun (Size nasıl geliyor) öyledir) eseri gibi.

Harici Haberler İspanyada komünizm

Teşkilatlanmak için müsaade

Kordu, 22 (A.A.) — Komünistlerin programında yapmaları ve kanunen teşkilât vücuda getirmeleri için mezuniyet verilmiştir.

Madrid, 22 (A.A.) — Hariciye nazırı M. Lerroug Sovyetler birliği hükümetinin İspanyol cumhuriyeti hükümeti tarafından tanınmış ve tanınmayacağı meselesi hakkında Havas ajansı muhabirlerinden birine şu beyanatta bulunmuştur:

"Bu mesele büyük bir ehemmiyeti haizdir. Nazırlar meclisinde bu ciheti mevzuu bahsedeceğim. Bununla beraber Rusya'dan gelen haberler karşısında kayıtsızlık göstermiyoruz. Hудutlarımızı daimî bir nezaret altında bulunduruyoruz. Cumhuriyet idaresini kollayıp koruyacağız."

Madrid, 22 (A.A.) — Dominyonlar ile Danimarka ve Leh hükümetleri İspanyol cumhuriyeti muvakkat hükümetini tanıdılar.

Katalonyada bir tevkif

Barcelona, 22 (A.A.) — Serbest sen dikalar millî konfederasyonunun reis vekili tevkif edilmiştir. Bu sendikalar merkezlerinde birçok bomba ve silah bulunması ve bunların meydana çıkarılması üzerine bunların idareleri hakkında bulunanlardan bazı kimseler de ha aranmaktadır.

Alfons Londrada nasıl karşılandı?

Londra, 22 — Sabık kral Alfons dün akşam üzeri Dovece gelmiştir. Kralın muvasalatında rihtim ve istasyon skı bir muhafaza altına alınmış, kralı istikbale memur zevattan başka kimse içeri bırakılmamıştır. Kral rihtime çıkmış ve hazır bulunan trene binerek derhal Londraya hareket etmiştir. Londraya muvasalatında büyük bir kalabalık tarafından karşılanmıştır. Son günlerde Alfons hakkında tehditkâr bazı nümayişlerde bulunduğu için yüzlerce resmi polis krala halk arasında bir kordon teşkil etmiştir. Ayrıca Londradaki ecebianarşistleri iyi tanıyan 50 kadar polis hafiyesi de bu sırada vazife almıştır. İstikbal merasimi pek sade olmuştur. Kendisini karşılayanlar arasında sabık Portekiz kralı da vardı. Alfons müteessir görünüyör ve bu sade merasimi evelki gelişinde yapılan büyük merasimle mukayese ettiği anlaşıyordu. O zaman istasyon baştan başa bayraklar ve çiçeklerle donatılmıştı. Bu sefer bunlardan eser yoktu. İstasyondan otele giden yollar halkla dolmuştu. Yollarda ve otelin önünde kral şiddetle alkışlanmıştır.

Londra, 22 (A.A.) — Xıı üncü Alfons bugün M. Merry del Valı kabul etmiştir. Ondandır bazı şeyler satın almak için dışarıya çıkmış, birkaç ahbabını ziyaret etmiştir.

Kraliçe ile çocukları

Paris, 22 — İspanya Kraliçesile çocuklarının Fontenbloya hareketleri Alfonsun Londraya hareketinden daha fazla nazari dikkati celbetmiştir. Möris otelindeki yolcuların kaffesi büyük holün iki tarafında toplanarak Kraliçeyi hürmetle selâmlamışlar ve kendisine büketler takdim etmişlerdir. Otelin karşısındaki binaların pencerelerinde ekserisi amele olmak üzere binlerce kadın vardı. Bunlar mendille

rini sallıyarak kraliçeyi selâmlardı. Yarım saat sonra Kral malûl oğlu Prens de Astüri diye içinde olduğu halde aşağı rilmış ve otomobile bindir. Prens son derece dermansız görünüyor ve yüzü bir ölü simasını andır. Otomobile Prens'in yanına İspanyol teselliye çalışan bir rahip oturmuştur.

Madam Curis İspanya

Madrid, 22 (A.A.) — Meslekî fizik âlimlerinden Madam Curis sabah Madrیده gelmiştir. Bütün teler bu kadın âlim hakkında kâr makaleler yazmaktadır. Küri perşembe günü ilim ve tekâmülü ve telsiz telgraf hakkında bir konferans verecektir.

Briyan Reiscümhuriyet namzet gösterilece

Paris, 22 (A.A.) — Maten yazıyor:

(Bazı mühim siyasî gruplar da Fransada yapılacak reisi intihabatında M. Briand namzetini terkiyetinde bulundukları mektedir.

M. Briand namzetliğinin komünistlerden bir çoğunun çekileceğini rivayet edilmektedir.

Herhalde vaziyet ancak birkaç haftası zarfında sarih şekillenmektedir.

DIŞLARA DİKKAT

Paris hastanelerinde teşkilâtı

III

Fransız hükümeti hastanelerdeki teşkilâtı hakkında bir makale tasaran izah ettiğim — dışarıya halkın dış ihtiyacına bilmeyen ve vermeğe çalışmış bulunması da bununla da kalmıyarak rinde (harp yaralıları) için teşkilâtı yapmıştır (Fransız hastaneler teşkilâtını assistance namı verilen bir nevi müstakim yeti umumiye idare etmekte). Harp yaralıların gene ne tedavi ve imale mahsus olan hastanelere (maillo - facial) namını alıyor. Bu servis, diğer tedavi servisinde tamamen ayrı bir servisin de diğeri gibi şefi, müavini sairesi vardır.

Bu servislere harp yaralıları caat ediyor ve gene ve dışarıya rıyorlar. Buraya da yaralıların akın halinde müracaat ediyorlar. Bu servisin harp yaralıları için konmaları için servisler dahildir. rica (büro) lar var.

Bu servislere en mükemmel keza (Senli) hastanesinde harp yaralıları. Bu servisin başında da Fransızlar işte en mütahasır olan zat buluyor. Bu servis her gün öğleden evvel ne gibi çalışmaktadır. Bu servisin ne şerait altında ecebi dışarıya bul oturuyor.

— Mabadi

Paris: Diştabibi Süleyman

Fazla para vermemek için Mahrukatınızı yazın tedarik edin

Kok Kömürü

Yedikule ve Kurbaldere Gazhanelerinde

31 Ağustosa kadar 10 ton almak üzere tonu 20 liradır

Sipariş yerleri :
SATİE, Metro Han, Tünel meydanı Beyoğlu
Elektrik Evi, Beyazıt, İstanbul
Mühürdar caddesi No. 13/15 Kadıköy
Muvakkithane caddesi No.83 Kadıköy
Şirketi Hayriye iskelesi No. 19 Üsküdar

Tel. B.O. 110
2431
" Kad. 355
" " 31

Grafoloji mütehasssımız cvâ pveriyor

NASIL ADAMSINIZ?

Bu işi 323 324 325 326 327 328
Mustafa 329 330 331 332
Kucaklıca 33

323 — Hassassınız. Dürüst, ciddiyet ten hoşlanan, temizliği seven, dikkatli, az sinirli, samimi, biraz az mütevazı, etrafına karşı emniyetbahş, kendine emin, görünüşü seven, çalışmaktan çekinmeyen birisiniz.

Şefik ve rahimsiniz.

324 — Dikkatlisiniz. Ameli tarafları nız kuvvetlidir. Kendinize emniyetiniz var. Biraz fikri sabitlere bağlı fakat başladığı işi bitirmek isteyen, çalışkan, etrafına emniyeti olan, görüşleri hakikiye yakın, hassasiyeti kendine kâfi, öyle her şeyden alınmayan birisiniz.

325 — Kendinize pek emniyetiniz yok. Aklınıza gelen her şeyi yapmak isteyen fakat takip kuvveti olmayan, in tizamı seven, tecrübesi az, hadiseleri ya olduğundan az veya çok kıymetle muhakeme ve münakaşa eden, umumiyet le iyi birisiniz. Nikbinsiniz. Tecrübeniz azdır. Az okumusunuz.

326 — İntizamdan hoşlanan, çalışkan, süse meraklı, eğlenceyi ihmal etmiyen, kendine fazla emin, kanaatlarında sabit, ekseriya iradesile hareket eden, bir başkasının irade ve idaresine daha fazla muhtaç, dikkatli, çok nikbin, büyük emellere bağlı, hassasiyeti ekseriya hareketlerine değil hususi hayatına hâkim, menfaatini az müdrik, biraz munsif birisiniz.

327 — Acelecisiniz. Mütereddit olmakla beraber müevvis ve müteveh-

himsiniz. İş adamı olmak kabiliyet ve istidatlarınız daha fazladır. Biraz asabisiniz. İş hayatınızda da hırçınınsınız. Emellerinize muvafık mesai sahibi olmamanızdandır.

328 — Kendinize fazla emin fakat muhitine az itimadı olan, hassasiyeti az, aceleci, dikkatli, intizam seven, biraz her şeyi karışmak isteyen, çalışkan, fikirleri ekseriya hassasiyetine göre tecelli eden, müevvis, hemen karar verip hemen yapmak isteyen birisi niz.

32 — Çalışkan, mütevazı, samimi, biraz fazla konuşan, kendi işinden baş ka sahada nefsine emniyeti az, etrafına tâbi ve muhitine çabuk intibak edebilen hassasiyeti kendine kâfi iş adamı kabiliyetlerini iyi istismar edebilen, samimi, aile fikirlerine bağlı fakat zevki ni ihmal etmiyen birisiniz.

330 — İş adamı kabiliyetlerinizi fikirlerinizle telifte müktedir, görüşleri hakikiye yakın, dürüst, nikbin, kendine emin, muhitine emniyetbahş, çalışkan, emelleri mütevazı, görünüş seven, intizamdan hoşlanan birisiniz.

331 — Bu imzaların neyi ifade ettiğini anlamadık. Bir imzamız, sonuna (Bey) gibi kelimeler konmayacağına göre bu ismin bir imza olmaması lâzım. O halde nedir? Kariimizden bu cihetin tasrihini bekliyeceğiz. İmza geldikten sonra tahlilini yaparız.

M. M. V. Satın alma komisyonu ilânları

Van askeri hastanesinin ekmeği kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 1-5-931 Cuma günü saat 14 te Vanda Askert satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve münakasaya girmek üzere teminatlarla mezkûr komisyona müracaatları. (338)

Eyüp — Defterdarda ve Sirkeçide Demir kapıda Saraçane anbarında le vazım dikim evinde tahminen mevcut 30,000 ilâ 35,000 kilo yün kumaş ve 25,000 ilâ 30,000 kilo haki ve beyaz bez kırıntılarıyla mayıs 931 nihayetine kadar birikecek aynı cins kırıntılar kapalı zarfla ve ayrı ayrı şartnamelerle münakasaya konmuştur. İhaleleri 3 mayıs 931 pazar günü saat 14 ve 15 te Fındıklıda heyetimizde yapılacaktır. Taliplerin kırıntıları mezkûr mahallerde ve şartnamesini heyetimizde görmeleri ve ihale saatinden evvel teminatlarla birlikte heyetimizde hazır bulunmaları.

Istanbul levazım yollama müdürlüğü emrindeki merakibi bahriyeden Kanije motörü pazarlıkla tamir ettirilecektir. İhalesi 25 nisan 931 cumartesi günü saat 14 te Fındıklıda heyetimizde yapılacaktır. Taliplerin motörü Topanede yollama müdürlüğünde ve şartnamesini heyetimizde görmeleri ve ihale saatinden evvel teminatlarla birlikte heyetimizde hazır bulunmaları.

Askerî fabrikalar umum müdürlüğü satın alma komisyonundan:

Kırıkalede kâin fabrikaların sularını temin etmek üzere tulumba vâzi ile yapılacak boru ve elektrik tesisi tı pazarlıkla 16 mayıs 931 tarihinde ihale edilecektir. Taliplerin proje ve şartnamelerini görmek için her gün teknik komisyonuna pazarlık için de yevmi mezkûrda satın alma komisyonuna müracaatları.

As. Fb.U. Md. Sa. Al. Komisyonundan:

48280 kiloimalat çeligi
Yukarıda yazılı malzeme kapalı zarfusullile 28-6-1931 tarihinde saat 15 de ihalesi yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi almak için İstanbulda Tophanede Askerî Sanatlar mektebine, Ankara'da Satın Alma Komisyonuna müracaat eylemeleri ve vakti muayyenden evvel zarfların komisyonuna tevdi eylemeleri.

viedanımızın telkinine uyduralım.

Bu kaide ahlâkiye herkes tarafından kabul edildiği takdirde ne frengi kalır ve ne de frengi istilâsı.

Frengi artıyor!

Osman Şerefettin Beyin verdiği izahat

Memleketimizde son zamanlarda zührevi hastalıkların arttığı mevzu bahis olmaktadır. Fuhşun devlet mürakabası altına alınması lâzım gelirken tatbikine başlanılan fuhş talimatnamesinin bu nazariyeye Osman Şerefettin B.

mugayır bir esası ihtiva etmesi münakaşa mevzu teşkil ediyor. Dr. Hulûsi Behçet beyin bu husustaki mütalaalarını geçen gün yazmıştı, bugün de aynı mesele etrafında Dr. Osman Şerefettin beyin fikirlerini neşrediyoruz.

Osman Şerefettin B. diyor ki: Frenginin artması ve eksilmesi cidden tetkike şayan bir meseledir. Halihazırda frengi intanlarının sureti husulü bize malûm bir meseledir. Hastalık, frengi mikrobunu havi yaradan dokunmakla ve fazla temas etmekle sâlim bir şahsa geçebilir. Fakat burada birçok şerait, hususile şeraiti içtimaiye gayet mühim rol ifa etmektedir. Bu sebepten bize gayet basit görülen frengi entanı birçok esbab tesirile azalır ve çoğalır. Frengi tetkikatine meşhur profesör Buşke namında bir zat ta bundan birkaç sene mukaddem, elimizde mevcut gayet müessir ilâçlara rağmen, frenginin tezayüt edebileceğini iddia etmişti.

Memleketimizde muntazam bir frengi mücadelesi vardır. Fakat bizde frenginin tezayüt edip etmediğini söyleyebilmek için esaslı malûmata sahip olmak lâzımgelir. Halbuki bu hususta esaslı malûmatım olmadığı cihetle bu hususta kat'i olarak bir şey söylemek gayri kabildir. Yalnız gördüğüm ve bildiğim bir şey varsa o da bu son seyahat ve tetkikatim esnasında gerek Almanya'da ve gerekse Fransada yeni frengi entanlarının artmış olmasıdır. Şüphesiz bu hal herkesin nazarı dikkatini celbediyor.

Hali hazırda, tedavi vasıtalarının mükemmeliyetine rağmen, frenginin artması esbabını diğer içtimai ahvalde de aramak ıktıza eder, bütün dünya, hususile Avrupa şiddetli bir iktisadi buhran geçirmektedir. Bu yüzden birçok kadınlar işsiz kalmış ve sokaklara dökülmüşlerdir. İhtiyaçlar ise eksilmiş değildir. Hayat pahalıdır. Aynı zamanda ahlâk telâkkisi de değişmiş ve çok gevşemiştir. İşte bu sebepten Avrupada fuhş artmış, hususile gizli fuhş bir afet halini almıştır.

Malûmdur ki, fuhş kabule mecbur olduğumuz bir fenaliktir. Bunun men'i ise kabil değildir. Burada (Sen Toma) nın sözünü söylemeden geçemeyeceğim: "Fuhş bir lâğıma benzer, mecrasını kapadınız mı pislik evimizi istilâ eder., İşte, medeniyet ve beşeriyetle birlikte tev'em giden fuhşu gayri kabili iktinap bir fenalık gibi kabul etmek fakat aynı zamanda tadil ve tahfifine çalışmak ıktıza eder. Fuhşun önüne geçmek için, nihayet bir insan olan fahişeleri cehennemî umumhane hayatına mahkûm etmemekle beraber insani bir surette bunların kontrol ve etrafa serpecekleri hastalığın tahdidini pek âlâ kabildir. Frengiye karşı vaki bir aşı keşfine kadar bunları zaman zaman ve sık olmak şartile muayene etmek, tedavi eylemek cemiyetin bir vazifesidir. Bizim için nazarı dikkate alınması lâzımgelen bir mesele daha vardır ki pek mühimdir: frengi büyük şehirlerde bir fuhş bir günah meselesi olmakla beraber köylerde ve hatta Anadolu'nun bazı kasabalarında diğer emrazı sariyeden kabili tefrik değildir. Bu sebepten bizde tatbik edilen usul üzere tedavinin muntazaman yapılması ve tıpkı emrazı sariye mücadelesi gibi aynı kavaidin frengi mücadelesinde de tatbiki elzemdir.

Her halde gayet müthiş ve tehlikeli bir hastalık olan frengiye karşı halkımızın müteyakkız olmaları ve kendilerini muhafazaya çalışmaları lâzımdır. Evvelâ kendimizi muhafaza edelim, ondan sonra ailemizi ve diğer efradı dahil düşünerek her türlü harekâtımızı

kiymetli bir taş vardı. Bir müddet sonra doktor, iki şahitle beraber göründü, ve:

— Madamlar, dedi, yüzüğü bir tarafta sakladık. Şimdi Ledi Vaynot'a gidip bulması için emredeceğim.

Letonyalı, Lediden beş metre uzağa çekildi ve kuvvetle düşünmeğe başladı. Biraz sonra İngiliz kalktı. Onu, nefesimizi tutarak takibe başladık. Sofayı kat'i adımlarla geçti, gardrobun önünde durarak tereddüt etmeden, doktorun paltosunun cebini yakaladı, oradan yüzüğü çıkarıp Kadram hanıma verdi.

Kadram hanım: — Nasıl, harikulâde değil mi? Bu işte hiç dalavere olmak ihtimali yok, çünkü doktor, Lediyi, şimdi burada tanıdı.

Beş on dakika, bu hâdise hakkında görüştük. Ben doktoru tetkik ediyordum. Tuhafıma giden bir şey vardı: Bundan emin olmak için:

— Hanımlar, dedim, öyle zannediyorum ki, ben, gayet iyi bir (süje) yim. Eğer doktor Maslo benimle de bir tecrübe yapmak isterse..

— Ya, evet, evet.. Haydi Doktor. Onu da ipnotize ediniz..

Doktor, pek te iştihali değildi. Şüpheli şüpheli bakıyordu. Fakat Kadram hanımın ısrarları üzerine beni, salonun ortasında bir sandalyeye oturttu.

Adamakıllı bir komedyaya oynamağa hazırlanıyordum.

Elini alınma koydu, parlak bir cisim uzun uzun baktırdı. Başımı hafif uğdu. Nihayet ipnotizme haline geldim, göz kapaklarım ağırlaştı. Onun sesini işittim:

— Tamam, bakınız hanımlar, uyu-

yor. — Ona ne yapacaksınız doktor. Fısıltılar oldu. Bir zarf içine konulan bir kâğıttaki yazıları okumam istenecekti.

Filhakika doktor elime bir kâğıt sıkıştırdı.

O zaman, dikkat kesilmiş hazırımın karşısında ayağa kalktım, kâğıdı yırttım, doktora doğru yürüdüm ve daha kendini toplamağa vakit bulamadan, elimi yeleğinin cebine sokarak oradan tıpkı Kadram hanımınkine benzeyen bir yüzük çıkardım, ve Kadram hanıma sokularak elinden hafifçe yüzüğü çıkarıp, doktordan aldığım yüzüğü tekrar parmağına taktım.

Sonra, gözlerimi açarak:

— Hanımlar, dedim, doktor Maslonun ipnotizme kuvveti sayesinde, Kadram hanımın demin doktordan aldığı sahte yüzüğü sahibisile değiştirdim.

Heyecan müthişti. Doktor karışıklıktan bilistifade kaçtı.

Herkes, onun el çabukluğu ile bu işi nasıl yaptığına şaşıyorlardı.

İki yüzüğü yan yana koyduk. Şahtesi ile sahişi tıpkı benziyorlardı.

— Bu nasıl olur?

Kadram hanım izah etti:

— Basit, gençlerde yüzüğünü tüt sülemek için benden istemiş, üç gün sonra da iade etmişti. Demek bu müddet esnasında aynı kopya ettirdi.

Deri ve barsak müzayedesı

Tayyare Cemiyeti İstanbul şubesinde:

Cemiyetimiz tarafından Kurban bayramında toplanacak deri ve barsaklar talibi uhdesinde olup nisanın yirmi beşinci cumartesi günü saat on altıda pazarlık suretile ihalesi yapılacağından talip olanların Çağaloğlundaki vilâyet subemize müracaatları ilân olunur.

Süreyya sineması

(Namusu için) 5 büyük artist Fay Wray' Eli ve Brook William Poval, Richaad Arlen, Noah Bërry.

Uskûdar Hâle sinemasında

Muazzam film (Kamerde Kadın) mümessili: (Villi Firç Briget Helim) gelecek program (Reisin Karısı).

İstanbul Hilal ahmer merkezinden: 931 kongres: 24 Nisan 931 Cuma günü saat 14 te Darülfünun konferans salonunda akt edileceğinden azayı kiramin aiatat makamlarını hamilen teqrifleri rica olunur. (750)

Frinenin hareketi

Mısırlı Aşkı

Maris dö Kabra'dan: fa.

Kadram hanım, her nisan ayı başlarında çölün sıcak nefesinden kurtulup dinlenmek için Parise gelir.

Geçen gün çay içerken uzun bir mütahakkı sigarası yaktı, ve dedi ki:

— Azim, yarın akşam sizi davet ediyorum. Doktor Maslo'nun şerefine bir spiritizme toplantısı tertip ettim. Doktor Maslo'yu tanımayan musunuz?..

— Nasıl olur?

— Vallahi bilmiyorum, ne yalan söyleyeyim..

— Letonyalı bir doktor, Riga darülfünunundan mezun galiba!.. Her halde manyetizme ve telkin hususunda üs-

— Birkaç kadın dostlarım da davetli.. halde iyi bir akşam geçireceğiz. Uzun u da ilâve edeyim ki, doktor Maslo'ya çılgıncasına bir.. meylim var, pek yakında.. anlıyorsunuz ya!..

Kadram hanımın teklifi pek hoşuma gitmişti.

Bu gibi işlere pek düşkün olmamakla beraber manyetizme ve spiritizme haberiyle çok alâkadar olurum. İhtimalden sonra şeftali yiyorum zannederek bir havuç yeyişini seyretmek, ya da sarışın bir kızın, hiçbir yere bağlı olmadan tavana yükselişi hoşuma gidiyor.

Ertesi akşam, saat dokuza doğru Kadram hanımın kapısını çalıyordum. Misafirler muntahaptı. Altı güzel kadınla doktor Maslo. Yalnız, ben, zamanı bozuyordum. Kadram hanım beni sırasile Kontes Vizmarbel, Kadram Safran, Matmazel Nadiya, Matmazel Ledi Vaynot, Madam Pinguin ve doktor Masloya takdim etti.

Balk denizinde dolaşan siyah elbise giyen bir gemici tasavvur ediniz, bunla aynı renginde bir yüz, derin gözler, gayet oynak, çalâk eller ilâve edilmiş, işte doktor Maslo.

Kontes Vizmarbel ile madam Safranın arasına oturdu. Madam, gözlük giymiş, beni tetkik ettikten sonra:

— Sizi, dedi, at yarışlarında gör-

duğum. — Ne yarışlara gitmiş değiliz mi?

— Ya, ne tuhaf!..

— Ve kontese öğilerek:

— Görüyorsunuz ya Roland, efendi at yarışlarına gitmediğini söylüyor. Fakat ben hiss ediyorum ki onu evvelce bildim.

Bu esnada doktor Maslo, öteki kadınlarla görüşüyordu.

Onlara vücudun hipnotizmeye mühtemel taraflarını anlatıyordu. Ona göre doktor Vaynot sırtından, madam Pinguin önünden hipnotizme edilebilirdi.

Kontes Vizmarbel:

— Sakın misafirleri soyunmaya mecbur etmesin, dedi.

Kadram hanım atıldı:

— Kat'iyyen ondan eminim, dedi. O kadar basit bir âlimdir, göreceksiniz, eğer bu kadar basit bir halete ruhiyede ise bize hariç değil, diğer seyler gösterecektir.

Filhakika doktor Maslo, mükâleme için ilân olan bir sesle, söze başlamıştı.

— Hanımlar, bu akşam, Ledi Vaynotun yardımile bir ipnotizme tecrübesi yapacağım. Kadram hanımın sol elinin parmağında taşıdığı yüzüğü riyeceğim. Sonra Lediyi uyutacağım, Ledi onu hemen bulacak.

Herkesin merakı artmıştı. Doktor, kadram hanımın yanına oturdu. Kadram hanımın meydana çıkarttı. Sağ elini kadram hanımın omzuna dayadı, sol eli ile de alınını tutuyordu. Beş dakika sonra Madam Safran, kulağına fısıldıyordu:

— İngiliz pek inatçıya benziyor.

— Belki de korkuyor.

Kontes ilâve etti:

— İngilizlerden sakınmak gerek, çünkü ipnotizme çok müsaittir.

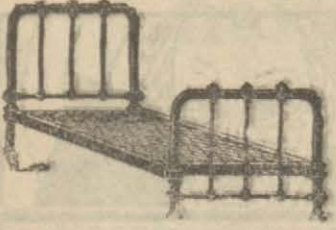
— Sus!

— Sahibesinin bu ihtarına hacet yok. Doktor Maslo, uyumaya başlamıştı.

— Matmazel Rumçışkadan, yüzüğü saklamak için, salonu terketmelerini emretti. Yüzük, plâtindi, ve üstünde

İvinizi tezyin ve tefriş etmek isterseniz
mutlaka Fincancılar yokuşunda

Ahmet Fevzi beyin Asrî Mob'lya

Mağazasına müracaat ediniz

İstanbul Belediyesi İlanları

Pazarlıkla satılacak olan Tophanede kâim zabıta belediye mevkii enkazı 45 lira bedelle talibi üzerindedir. Fazlasıyla talip olanların 25-4-931 Cumartesi günü saat on beşe kadar levazım müdürlüğüne müracaatları.

Beykoz dairesinde hıfz edilmekte olan motor teknesile beraber pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin görmek için hergün Beykoz dairesine pazarlık için 19 lira teminat akçesile beraber 25-4-931 Cumartesi günü saat on beşe kadar levazım müdürlüğüne müracaatları.

Üsküdar belediye şubesi müdürlüğünden: iki sene müddetle kiraya verileceği ilân edilen Doğancılar da eski nezafet ambarı binası müzayedesini 25 Nisan 931 Cumartesi günü saat 14 de talik edilmiştir. Taliplerin muayyen vakitte encümen müracaatları ilân olunur.

Pazarlıkla Ocak, Masa İmalatı, Alî Ticaret mektebi mübayaat kom- misyonundan:

Mektep kütüphanesinde yapılacak ocak ve çini masalar pazarlık suretile yaptırılacağından talip olanların 25 - Nisan 931 Cumartesi günü saat 14 te müracaatları.

Daktilo Hanımları! Hazırlanınız !..

1931 Sür'at şampiyonluğu müsabakası haziran ayı içinde Alî Ticaret mektebinde yapılacaktır

Kazanan Hanımlara en yüksek ticaret müesseselerinde iş temin edeceğiz.

VE
Bir

Yazımakinesi Vereceğiz

Müsabakamıza iştirak edebilmeleri için daktilo hanımların yapacakları yegâne iş evvelâ çalışmak sonra idarehanemize müracaat ederek isimlerini kaydettiler.

Afyon Nafia Başmühendisliğinden:

Kapalı zarf usulile münakasa konulduğu evvelce ilân edilen Afyon - Şuhut yolunun 22557 lira bedeli keşifli 24+140-30+000 kilometreleri arası tamiratı için yapılan teklifler haddi lâyük görülmediğinden münakasa müddeti 5-5-931 tarihine kadar temdit edilmiştir.

1 - Ehliyet vesikası almak ve kayıt ettirmek için münakasa şeraiti umumiyesinin 1 inci ve 2 inci maddelerinde yazılı vesikanın münakasa gününden lâkâl 8 gün evvel vilâyet Başmühendisliğine tevdi.

2 - Münakasa tafsilâtile şartnameler sureti musaddakalarının vilâyet Nafia Başmühendisliğinden alınabileceği.

3 - Münakasaya iştirak edeceklerin münakasa ve ihale kanunu ile şartnameler ve teferrüatı dairesinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını 5-5-931 tarihinde saat 14 ten evvel vilâyet encümen riyasetine vermeleri.

4 - Müteahhidin fen memuru iş hususunda müteahhit derecesinde mes'ul olacağından mukavelenemeye müteahhitle beraber imza etmesi lâzım geldiği ilân olunur.

Büyük Tayyare Piyangosu

4 üncü Keşide 11 Mayıs 1931 dedir

Büyük ikramiye 45,000 liradır

AYRICA:

15.000, 12.000, 10.000, 8.000

Liralık ikramiyeler

Ve: 35.000 Liralık bir

mükâfat vardır

Devlet Demiryolları İlanları

İdaremize ait olup görülen lüzuma mebni 15-5-31 tarihinde Filyosta bulundurulması icap eden 10 adet muhtelif vagon ile 1 adet firgon H. P. nbtimından alınıp Filyosa nakil ve ihracı pazarlığa konmuştur.

Pazarlık 26-4-31 pazar günü saat onda H. P. mağazasında cra kılınacaktır.

Talip olan vapur şirketlerinin H. P. mağaza müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Ankara İstasyon büfesi kiraya veriliyor

Devlet demir yolları umumî idaresinden:

Ankara İstasyon büfesi 1 Mayıs 931 tarihinden itibaren iki sene müddetle ve açık arttırma usulile kiraya verilecektir.

Şartnamesi Ankarada idare veznesile Haydarpaşa ve Kayseri işletme müfettişlikleri veznesinde birer lira fiatla satılmaktadır. Talip olanların 500 lira teminat akçesini hamilen ihale günü olan 27 nisan 931 pazartesi günü saat on beşte Ankarada Umumî idarede müzayede ve münakasa komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Ankara İstasyon büfesi kiraya veriliyor

Devlet demiryolları umumî idaresinden:

Ankara İstasyon büfesi 1 Mayıs 931 tarihinden itibaren iki sene müddetle ve açık arttırma usulile kiraya verilecektir.

Şartnamesi Ankarada idare veznesile Haydarpaşa ve Kayseri işletme müfettişlikleri veznesinde birer lira fiatla satılmaktadır. Talip olanların ihale günü olan 27 nisan 931 pazartesi günü saat on beşte Ankarada Umumî idarede müzayede ve münakasa komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Baro riyasetinden:

Aşağıda yazılı hususatin müzakeresi için heyeti umumiyeye 25-4-931 tarihine müsadif cumartesi günü saat 15 te içtima edeceğinden rüfekannı yevm ve saati mezkûrda baroyu behemehal teşrifleri rica olunur.

Rüznamei müzakerat:

- 1 - Müddeti hitam bulan birinci ve ikinci reislerin intihabı.
- 2 - Müddeti hitam bulan sekiz meclis âzası yerlerine âza intihabı.

VAKIT'ın takvimi

Cuma
24 Nisan 931

Zilhicce
1349

Bu geceki Ay

Güneşin doğuşu : 5,09 - Batışı : 18,58

Namaz vakitleri

Sabah Öğle İkindü Akşam Yatsı İmsak
3,40 12,13 16,00 18,56 20,34 3,22

VAKIT

İstanbul Ankara cad
desi VAKIT Yurdu

Telefon: İdare 2.4370; Yazı İşleri 2.4371

abone şartları:

	1	3	6	12	Aylık
Dahilde	150	400	750	1400	Kuruş
Haricte	800	1450	2700		

İlan şartlarımız:

Satır	Resmî	Husuf
Santimi	10 Kş	12,50 Kş
	20 "	25 "

Küçük İlan şartlarımızı:

1	2	3	4	1-10	Defalık
30	50	65	75	100	Kuruş

A - Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir.
B - 4 satırı geçen ilanların fazlası satırı için 5 kuruş zamolunur.

Bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	H	A	R	D	I	N	G	C	E	V	
2	A	I	I	E	N	D	A	V	A		
3	R	I	H	T	I	M	E	N	S		
4	D	T	S	S	V	A	K	A			
5	I	I	K	E	R	E	V	E			
6	N	E	M	S	E	A	S				
7	G	R	S	E	R	E					
8	D	E	V	E	R						
9	C	A	N	A	V	A	R				
10	E	V	K	E	S	E	R				
11	V	A	S	A	T	N	A	S	I		

Dünkü bulmacamızın
ledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Bugünkü bulmacamız

- Soldan sağa ve yukardan aşağıya:
- 1 - Müntehibi salis (5), tir (2)
  - 2 - Yaz salatası (5), koymak (4)
  - 3 - Mert (2) papaz (6)
  - 4 - Donmuş su (3), ha (2)
  - 5 - Romanyalı (4), aralık (6)
  - 6 - Çok iyi (5)
  - 7 - Beykoz (3)
  - 8 - Otomobil (3), şiddetli arzu (4)
  - 9 - Ne kadar (3), üzüntü (7)
  - 10 - Rana (4)
  - 11 - Külhanbey lisani kuş (2)

Türkspor

30 ücu sayısı dün çıktı. Birçok yan dikkat yazı ve resimlerle beraber bilhassa İzmirin İstanbulu yenmesi için, futboldeki tedenni mevzisinde isimli yazılar ve Yunanlı atletlerin sırtılara karşı muvaffakiyetleri, mecliste leketteki spor ve gençlik hareketleri dünyada olan bitenler, Beogradski kimile gelen oyuncular kimlerdir, simlerle beraber İzmir ve Anadolu ki son hareketler, haftanın sporu, tep maçları, resim ve saire. Herkesi lâkadar edecek iki nefis karikatür.

"VAKIT," e abone olunuz

VAKIT in

Gençlik ve çocuk
iktisat kuponu

24 Nisan 1931

Düğümlü ve kadın hastahkaları

Mühassısı

Doktor

Hüseyin Naşit

Türbe, eski Hilâliahmer binası
No. 10 Tel. İstanbul: 2622

Çocuk Haftasında Çocuğunuzu Para Biriktirmeğe Başlatınız

İş Bankasından Bir KUMBARA Alınız

Gelecek Sene Çocuk Haftasında
Çocuğunuzun da
Birikmiş Bir Çok Parası Olur

Tütün inhisarı umumî müdürlüğünden :

Haziran 31 iptidasından mayıs 32 nihayetine kadar bir sene zarfında Cibali fabrikasında birikecek tahminen 200,000 kıyye kırptı mukavva ve kâğıt ile 2500 kıyye si gara kâğıdı püskülü ve 1200 kıyye ambalaj kâğıdı parçaları 6/5/931 çarşamba günü saat 11 de pazarlıkla talibine ihale olunacaktır. Arzu edenler her gün şartnameyi Galatada mübayaat komisyonunda görebilirler. Taliplerden 400 lira teminat akçesi alınır.

İstanbul intihabı cuma günüdür

İstanbul intihabı Meb'usan hey'eti teftişiyesinden:

Büyük Millet Meclisi dördüncü intihap devresi için İstanbul Meb'uslarının intihabı 24 nisan 931 cuma günü icra edileceğinden müntehibi sanilerin mazbatalarile birlikte zirde gösterilen sırayı takiben Beyazıtta Darülfünun konferans salonunu teşrifleri rica olunur.

Saat

- 8 - ilâ - 10 Fatih, Eminönü kazaları müntehibi sanileri.
10 - ilâ - 12 Beyoğlu, Beşiktaş, Kadıköy »
13 - ilâ - 15 Sarıyer, Beykoz, Üsküdar, Adalar Bakırköy kazaları ve mülhekatı müntehibi sanileri
15 - ilâ - 16 Sırasında limazeretin geciken müntehibi saniler.

İktisat vekâletinden:

Sanayi fen müşavirliklerine iki yüz elliler lira ücretle atıdaki şeraiti haiz ve biri umumî iş makineleri ve hususile mensucat makinelerinde; ikincisi alelümum kuvvet makinelerinde; ve üçüncüsü kimyayı sınaının bilhassa Türkiyedeki tatbikat sahalarında kesbi ihtisas eylemiş bulunmak şartile üç mütahassis alınacaktır. Kabul şeraiti aşağıda beyan olunur:

- 1 — Türkiyede laikal lise tahsilini ikmal etmiş olmak.
- 2 — Avrupada âli derecede bir fen tahsili ikmal etmiş ve diploma almış olmak.
- 3 — Tahsilini ikmalden sonra Avrupada ve Türkiyede amelî sahada bir müddet muvaffakiyetle icrayı faaliyet etmiş ve bu sahada amelî tecrübeler iktisap etmiş ve kezalik Türkiyenin mevzuat ve şeraiti iktisadiyesile alâkadar olmuş bulunmak.
- 4 — Taliplerin tercümeihal varaka ve memurin kanununun 5 inci maddesindeki şeraiti haiz olduklarına dair vesikalarile birlikte tarihi ilândan itibaren on güne kadar Sanayi umum müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Krem
Diş macunu
Ruj
Südo-ro-no
Podra
Briyantın

Pertev Müstahzaratı FABRIKASI

PERTEV ve Şeriki

Memleketin en eski ve namdar
Müstahzaratı itriye ve tıbl iy si

Kolonya
Tırnak cilâları
Losyon
Diş tozu
Esans
Kozmatik

Kinin-Karbonat ve sair devaî komprimeleri
Herzevki temin ve tatmin edebilecek nefis müstahzarat

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başı
B 5362 Şube acentası: Sirkeide
Mühürdar zade hanı 2 2740

İzmir sür'at postası

(GÜLCEMAL) Vapuru 26
Nisan pazar 14,30 da
Galata rıhtımından kalkarak
İzmir'e gidecek ve Çarşamba
sabahı gelecektir.

Sadık Zade biraderler
vapurları

Karadeniz

Muntazam ve Lüks postası

Dumlu Pinar

Vapuru Nisan 26 pazar günü akşamı
Sirkeci rıhtımından hareketle
(Zonguldak, Inebolu, Ayancık,
Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon,
Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeide
Meymenet hanı altında acenteliğe
müracaat. Telefon İstanbul 2145.

Mahkeme ve icra ilânları

Üsküdar Hukuk Hakimliğinden:

Kadıköyünde Yeldeğirmeninde Düz sokağında 54 numaralı hanede sakin Halise H. tarafından zevci Trakyada Çerkesköyü Vize Saray köyünde Ayaz paşa mahallesinde Lâtif oğlu Halil Ef. aleyhine ikame edilen boşanma davası üzerine mumaileyhin ikametgâhının meçhul olduğu mahalle ihtiyar heyetile mübaşir tarafından verilen megruhtan anlaşılmaş olmakla hukuk usulü muhakemeleri kanununun maddesi mahsusu mucibince bir nüshasının mahkeme divanhanesine talikına ve bir nüshasının da ilânen tebliğine karar verilerek yevmi muhakeme 26/5/931 salı günü saat 14 de talik kılınmış olduğu ilânen tebliğ olunur.

Üsküdar İkinci Sulh Hukuk mahkemesinden:

Üsküdar İhsaniyede İhsaniye cad desinde 63 numaralı hanede mukim müteveffa Recep Efendi Mahdumu küçük Talâta aynı hanede mukim Büyük validesi Hatice hanım vasi nasp ve tayin kılınmış olduğundan bu bap ve tağına itiraz olanların tarihi ilândan itibaren on gün zarfında Üsküdar Sulh ikinci hukuk mahkemesine müracaatla itirazatını dermeyer eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Doktor

Hafız Cemal

Dabili hastaıklar tedavihanesi cumadan maada her gün öğleden sonra saat 2 den 4 de kadar erkek, kadın ve çocukların dahiyye hastahklarını Dişat yolunda 118 numaralı hususî kabinesinde tedavi eder. Telefon İstanbul: 2998

EYİ BİR VALİDE

Evlâdının sihatini düşünün, herhangi bir rahatsızlık sebebiyle zail düşdüğünü gören, bu münasebetle kansız kalan, iştibasız bulunan çocuklarına lâtif lezzetli ve mükemmel bir kuvvet ilacı olan

Arsénoferrátose

vermelidir. Her eczanede bulunur.

Gazi terbiye enstitüsü müdürlüğünden :

Gazi Muallim Mektebinde inşa edilecek lâğım tesisatına ait arıtma ve arıtma çukuru inşaatı 21/4/931 tarihinden 11/5/931 tarihine kadar 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

İşin mahiyeti mahsusası itibarile münakasaya ancak diplomalı mühendis veya mimarlar veyahut diplomalı bir mühendis veya mimardan bidayetinden nihayetine kadar işin mes'uliyeti fenniyesini alacağına dair kâtipi adillikçe musaddak taahhütname getiren müteahhitler iştirak edebileceklerdir. Proje ve şartnameler Maarif Vekâleti inşaat dairesinden tedarik edilir. İhale 11 mayıs pazartesi günü saat 15 te Maarif Vekâletinde toplanacak inşaat komisyonu tarafından icra edileceğinden talipler aynı gün ve saatte kanunu mahsusuna göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını komisyon riyasetine tevdi etmeleri lâzımdır.

ZÜMRÜT

Yalova Kaplıcaları

Kurban Bayramını ilkbaharın
güzellikleri arasında istirahatle
geçirmek için

28 - Nisan - Salı

AÇILIYOR

OTELLER: 60 kuruştan 5 liraya kadar
YEMEK: (Tabldot) Sabah, Öğle ve akşam dahil: 225 - 450 kuruştur.

UÇUNCU SINIF Otelde yemek mecburî değildir. Gayet ucuz fiatla alakart yemek bulunur

Haziran bidayetinde kadar Otel fiatlarından yüzde 20 tenzilât vardır.

Her türlü malûmat için YALOVA'da Kaplıcalar Müdürlüğüne ve İSTANBUL'da Seyrisefain Umum Müdürlük Kalemine müracaat: Tel. B. 1745

Beyoğlunda KARLMAN Mağazaları

Son moda güzel malları daima ucuz fiatlarla satan ticarethanedir.

Cidden şayanı istifade olan bazı eşyanın fiatlarını muhterem müşterilerimizin enzarı takdirine arz ediyoruz:

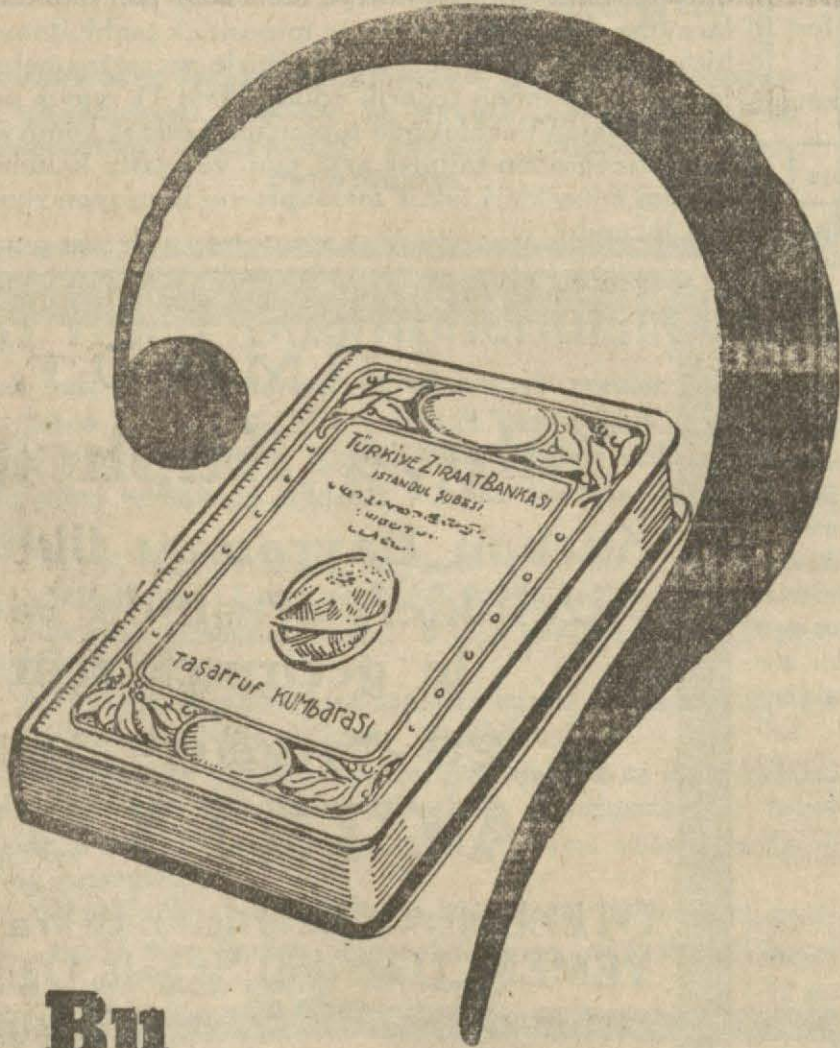
Yünlü Kumaş	K.	Taftalar	K.	ipek çoraplar	K.	Mendiller	K.
Buğle. güzel desenler, son moda, metrosu	775	Teminatlı cins, muhtelif renklerde, metrosu	410	Yıkabilir, muhtelif muntahap renklerde	115	Krep döşin, kare modern renk	475
İngiliz Kumaşları		Jorjet Sua		ipek çoraplar		Boyunbağlar	
Alâ cins kostümlük, çok enli metrosu	500	Zengin ve muhtelif renklerde muntahap cins, metrosu	425	Bemberg cins, her renkte ajor'u	225	Safi ipek ve yeni desenlerde	175
Yünlü Kumaş		Krep Birman		ipek çoraplar		Mendiller	
Butone, kar yağdı, safi yün ekstra cins metrosu	725	Bütünmodern renklerde iyi cins, metrosu	450	Bemberg en alâ cins ajarlu	285	Hanımlar için, beyaz ve markalı iyi cins, üç adedi	40
Jorjet Len		Musme		ipek çoraplar		Mendiller	
Fantazi ve yeni desenler M	475	Yıkabilir emprime, ipekli yeni desenlerde, rop, penyuar ve çamaşır için, metrosu	315	Meşhur M 44, marka her renkte	325	Hanımlar için, İsviçre işlemeli beyaz ve renkli	17,5
Jorjet Muşete		Krep Birman		Külotlar		Mendiller	
Safi yün, ropuk, metrosu	500	Emprime yeni desenler, M.	450	Pamuklu, reklam fiatı	75	Erkeklerle, Pirene marka beyaz ve renkli ekstra cins, 1-2 düzinesi	165
Jorjet Frize		Hakiki Japon kimono		Külotlar		Kemerler	
Son moda ve muntahap renklerde metrosu	725	İpekten, hanımlar için adedi	2250	Yıkabilir ipekten, tenzilatlı	135	Hanımlara, podösuedden her renkten	175
Duble Jorjet		Yünlü Bereler		Eldivenler		Kemerler	
Ekstra cins manto ve kostümlük için metrosu	800	Uç renkten, karışık renklerde	175	Sued taklidi, muskoter lantazı	135	Hanımlara, saffian derisi enli, spor mantolar için	225
Bursa ipeği		Triko Yününden Roplar		Eldivenler		Kolyeler	
İyi cins, her renkte reklam fiatına, metrosu	190	Tweed desenlerde	1700	Yıkabilir podüsuet, teminatlı Fransız marka	325	Kristaldan, mavi pembe ve mercan renginde	150
Bursa Jorjeti		Muselin Çoraplar		Eldivenler		Önlükler	
Alâ cins modern renkleri M.	360	Gayet sağlam cins ve moda renklerde	675	Yıkabilir glase derisi, teminatlı Fransız marka	400	Hanımlara, beyaz, atkılı ve İsviçre işlemeli	125
Yünlü Kumaş		Muşelin Çoraplar		Portföyler		Önlükler	
Spor mantolar için Safi yün, 140 santim eninde M.	385	Alâ cins ve ajur bağetli	85	Hanımlar için marokenden ufak çantalı ve aynalı	750	Hanımlara, mutlak için renkli	115
Yünlü Kumaş		Vual Çoraplar		Portföyler		Mektep çantaları	
Mantoluk, yeni desen, 140 santim eninde M.	410	Ekstra cins ve yeni renkleri, ajurlu	110	Lama marokenden, her renkte	950	Çocuklar için, muhtelif çeşitlerde	75

İanımlar elbise dairesinde
Gayet iyi cins kumaşlardan en son modaya muvafık yeni gelen her nevi hazır yazlık elbiseler, mantolar, fiistanlar ve modern zarif şap kalarının muntahap çeşitleri v. s...

Çocuklar elbise dairesinde
Çocuklar için baştan ayağa kadar muktazi her türlü yazlık ve yeni gelen levazımata iksaiye: Elbiseler, pardesüler, şapkalar, vesairenin muntahap çeşitleri...

İpekli kumaşlar dairesinde
Yeni vürut eden yazlık en son moda elbiselik ve mantoluk ipekli kumaşların asri ve muntahap çeşitleri...

Yünlü kumaşlar dairesinde
Yeni vürut eden yazlık en son moda elbiselik ve mantoluk yünlü kumaşların asri ve muntahap çeşitleri...

**Bu
Nedir**

**Çocuklara mahsus
HAYAT KİTABI**

Hayat - umbarası

**Ziraat
Bankası**

NİN